

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Upravnishтво je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Lakajstvo.

Strahovito so v zadregi slovenski liberalni in radikalni visokošolci, ker smo vsej javnosti pokazali, kako so se svojčas strahopetno skrili, ko se je v Frischaufovi aferi šlo resnično za svobodo znanosti. dočim zdaj, zavarovani za širokimi hrbti nemških buršov, korajžno nastopajo za Wahrmanda in proti Hagenhoferju. Zato so svojo jezico izpljuvali v včerajšnjem »Narodu« na zelo nelogičen način. Svobodomiselnih mladeniči, ki še nimajo prvega državnega izpita in so še malo izvežbani v pravilnem mišljenju, trdijo zdaj, da niso imeli povoda nastopati za Frischaufa, ker se njegova zadeva ni tikala Slovencev, temveč samo graškega profesorskega zbora in ker ni imela nič opraviti s svobodo znanosti. Fantje pišejo v slepi jezi, vrhutega pa tudi nič ne vedo. Frischauf je znanstveno kritiziral Richterjeva dela pred njegovo smrtjo in po njegovi smrti. Svoboda znanosti mu je dala pravico do tega. Njegove kritike so bile tudi opravičene, tako, da je naučna uprava bila prisiljena Richterjevo učno knjigo kasirati, seveda šele po Frischaufovi vpokojitvi! Richter pa je bil velik nemški nacionalec, dočim je Frischauf bil velik prijatelj Slovencev. Zato je graški profesorski zbor skupno z istimi nemškimi burši, s katerimi zdaj naši mladi zastopniki »absolutne slovenske narodnosti« bratovščino pijo, nastopil proti Frischaufu. Ni pa ovrget njegovih znanstvenih kritik, ampak z nečuvnim terorizmom in sirovimi demonstracijami pritisnil na naučno upravo, da je Frischaufa brez preiskave vpokojila! Marchet je sam v zbornici priznal, da se ni spustil v meritorično stran cele zadeve. V Frischaufovi zadevi je graški vseučiliški profesorski zbor kruto pogazil načelo svobode znanosti! In če sta bila Murko in Štrekelj pri tem udeležena — dobrega vtisa s tem nista napravila na slovensko javnost. Štreklja proglašajo zdaj v »Narodu« za »klerikalca! — Was man nicht definieren kann, sieht man als ein klerikales an! . . . Mladi ljudje! Berite vašega prijatelja Hribarja interpelacijo od 1. 1907 v zadevi Frischaufovi! Tam je izrečno povdarjano, kako se je svobodna znanost nasproti njemu kršila! Kje pa ste takrat vi bili, da bi jo branili? In kako vi sploh branite akademiško svobodo? **Še izven ograje vseučilišča si ne upate**

deti na vaše modre glavice čepic in natakiniti si društvenih trakov, ampak jih po žepih stiskate in skrivate, ker se nemških batin bojite! Pišete in debelo podčrtate: »Kadar se pojde (!) za akademiške pravice, bodo slovenski svobodomiselniki akademiki vedno izpolnili svojo akademiško dolžnost!« Nikoli je niste izpolnjevali! **Še sebi niste priborili akademiških pravic in se v avli v društvenih znakih še prikazati ne smete, da vam sedanji vaši zavezniki, nemški burši, ne prerešeta vaših svobodomiselnih kosti! Taki ste v praksi! Zdaj pa, ko z Nemci skupno za akademiško »svobodo« nastopate, se vam nič bati ni treba, zato ste tako presneto korajžni. Bomo videli, ako se boste upali ta teden na vseučilišče s slovenskimi znaki! . . .**

In še nekaj! Pijano kmečko tolpo imenujejo slovenski liberalni in radikalni visokošolci v včerajšnjem »Narodu« poštene štajerske kmete, ki so prišli na graško vseučilišče kot gostje k promociji Aldrianovi! Nesramno lažejo, da so kmetje prišli z revolverji in poleni v avlo! Niti nemški liberalni listi si niso upali kaj takega pisati! Kmetje so prišli kot gostje promoventa in so bili od buršov, združenih s slovenskimi liberalnimi študenti, napadeni in izzivani s »Bauernbagage! Kmetje so bili trezni, nasprotno pa so burši od piva smrdeli, katerega pred vsakim »akademičnim bojem« v obilni meri spijo. Kmetje niso nikogar izzivali in niso imeli gorjač, kakor dijak, ki študirajo na duhovniške ali deželne, kmečke stroške in ljudski denar v neštevilnih semestrih po beznicah zažro. Zdaj pa **slovenski liberalni dijak kmete zmerjajo s pijano tolpo!** Kmetje! Zdaj snujejo liberalni študentje po Gorenjskem »ljudskoizobraževalno organizacijo.« Sicer s to neumnostjo itak nič ne bo, ampak, če pride kdo k vam za to stvar sitnarit, pokažite mu krepko, kako pošteni slovenski kmet napravi s tistimi, ki ga znerja in psuje! Liberalni visokošolci naj se grejo od kmetov manire učiti, ne pa kmetje od njih!

Toda, to še ni vse V včerajšnjem »Narodu« psujejo liberalni in radikalni slovenski akademiki tudi katoliške nemške in slovenske akademike.

Zakaj? Zato, ker se katol. akademiki že toliko let bore, da si pribore na vseučiliških enakopravnost z drugimi! Zdaj se pa slovenski »svobodomiselniki« dijak, ki tako krvavo potrebujejo enakopravnosti zase, združijo z nemškonacionalnimi burši proti kolegom, ki se ravnotako za svojo

enakopravnost potegujejo! Lepi slovenski akademiki! Nemški burši bi zdaj bili pravi noreci, ako bi dovolili slovenskim visokošolcem enakopravnost in bi jih na vseučiliških tleh smatrali za sebi enakovredne! Nemški burši vendar ne bodo Slovence dovolili, kar nemškimi katoliškimi dijakom odrekajo, ko se vendar isti Slovenci z njimi proti katoličanom družijo! Če se slovenski liberalni dijak nemškimi buršom za zaveznitvo sami ponujajo in za njimi letajo, kako naj burši spoštujejo zahteve takih ljudi? Čisto prav bodo burši imeli, ako bodo pri prihodnji priliki te slovenske dijak namlatili! Naj pa potem ti visokošolci prihodnjič ne pozivljejo vso slovensko javnost, da jih v njihovem boju za enakopravnost podpira! »Slovenska javnost s ponosom na nas gleda,« se bahate v včerajšnjem »Narodu! S ponosom? Z veliko žalostjo, obenem se vam pa smeje in v sramoto ste slovenskemu ljudstvu! »Edinost« od 20. t. m. piše cel članek o tem, kako ji je nerazumljivo, kako si more nemško dijaštvo sploh upati, da vabi slovenske dijak na skupni boj za enakopravnost, ko so vendar nemški burši tisti, ki so s kamni in ubojci razbili laško fakulteto na Tiroiskem, ki so slovenske dijak proglasili za »nadležne tužce« na univerzi in jih pri vsaki priliki do krvi pretepli! . . .

Ne izgubljam več besedi o tem. To pa povemo: Priobčili bomo imena tistih slovenskih visokošolcev, ki odobravajo Wahrmondove psovke proti katoliški veri in katoliškemu ljudstvu, ki odobravajo nastop buršov proti katoliškimi dijaškim društvom, ki zmerjajo kmete s pijanci in bando! Za vedno se morajo ta imena svesti v opomin našemu ljudstvu, kakšnega mišljenja so tisti, ki ne bi niti en mesec študirati mogli, ako bi farovških štipendij ne uživali! Zapomnil si jih bomo tudi za ta slučaj, ko bodo ti akademiki zahtevali, naj jih podpiramo proti buršom! Vsak boj slovenskih liberalnih visokošolcev za enakopravnost proti Nemcem bomo s skrajno skeptičnostjo opazovali, kajti nismo pri volji, vračati radikalni »omladini« njene strupenega sovraštva proti našemu veroizpovedanju z uslugami! . . . Ampak ta teden — v čepicah in slovenskih trakovih na vseučilišče! Bomo videli ali ste svobodomiselniki vedno in povsod ali pa le takrat, ko se gre proti katoličanom! Burschen heraus!

S. K. Z. v Ljutomeru.

Shod S. K. Z. v Ljutomeru dne 17. t. m. se je lepo obnesel. Udeležili so se ga mnogoštevilno somišljeniki iz Murskega polja in Slovenskih goric, kakor tudi iz vseh sosednjih župnij. Prvi je nastopil g. državni in deželni poslanec ter predsednik S. K. Z. Roškar, pozdravil vse navzoče v imenu K. Z. in »Slovenskega kluba«, obdržal kot predsednik K. Z. predsedstvo shoda, podpredsednikom je predlagal g. Jos. Rajha iz Mote; zapisnikarjema gg. Karola Novak, ekonom in Jak. Rajh, ekonom in posestnik; rediteljem gg. Mat. Babiča iz Krapja ter g. I. Slaviča. Nato je g. Roškar natančno razložil nagodbo z Ogrsko, pogodbo s Srbijo in kako stališče je zavzela K. Z. v teh vprašanjih. Razložil je tudi velik pomen starostnega zavarovanja, kar bi zelo odpomoglo našim kmetom pri obdelovanju posestev, ker bi delavci, preskrbljeni za starost, ne letali za drugim zaslužkom po mestih, ampak bi raje ostali doma.

Glavno vprašanje, katero je za Muropljance zelo važno in katero je in bo g. poslanec zastopal v deželnem zboru, je regulacija Mure. Leto za letom stori povodenj mnogo škode, zato bi se naj regulacija že skoraj izvršila.

Natanko je tudi razložil stališče poslancev K. Z. proti zadnji vladni predlogi glede deželne brambe.

Takrat je tudi glasovanje pokazalo v državnem zboru, da ima vlada zelo klaverno večino.

Za uresničenje naših želj in zahtev pa je treba skupnosti. Zato je pozval vse navzoče, da ustopijo v K. Z. vsi brez razlike, naj si bo kmet ali viničar, hlapec ali navađen delavec, ker le tedaj, ko bomo združeni stali v taboru K. Z. nam je upati zmage, in to upamo v kratkem času. Živio-klici ki so se tudi že med govorom slišali, niso hoteli ponehati in živahno ploskanje je pokazalo, da navzoči razumejo, za kaj se gre.

Za g. poslancem Roškarjem je nastopil drug poslanec, g. dr. Benkovič, ki je pokazal v poljudni razlagi zbranemu občinstvu, kake pravice so zajamčene slov. jeziku po zakonu in kako malo se izvršujejo. Posebno na Koroškem so se tako kršile pravice slovenskega jezika, da so in še bodo poslanci napeli vse moči, da se to ne zgodi več.

Drugo, ki je potrebno temeljite preosnove, je vseučiliško vprašanje. Katoliški dijak se niti ne sme pokazati na ulici z dru-

LISTEK.

S pota.

L u r d, 15. maja.

Nisem šel v prvi vrsti zato v Lurd, gotovo tudi večina drugih ne, da bi videl čudež, a videli smo ga pri prvi slovesni procesiji danes ob 6. uri (ob pol 4. uri se je procesija pričela). Na velikanskem prostoru pred baziliko je stalo že tisočero in tisočero vernikov z gorečimi svečami, vsi prehodi k baziliki, vse stopnice so bile polne ljudstva, ko je prišel francoski škof, ki je nosil Najsvetejše, do bolnikov, je molilo vse ljudstvo na glas in s solzami v očeh: Usmili se nas, o Gospod! Ako hočeš, nas lahko ozdraviš! Škof je šel blagoslavljaše od bolnika do bolnika ob dolgi levi strani (nekaj sto bolnikov na stolah, v vozičkih in najbolj bolni leže na blazinah na kame-nju). Šel je že na drugo stran in nekako tesno nam je bilo pri srcu, ker ni bilo ničesar. Na drugi strani je ležalo zopet kakih 10 do 15 težko bolnih na tleh. Škof gre mimo in je že napravil kakih 15 korakov dalje, kar se sliši nenađoma pretresljiv vzklík: »Ah, ah!« In nenadoma vstane vi-

soka, črno oblečena gospa z blazine in stopi drhte nekaj korakov naprej. Stal sem v bližini in hitel tja. Gospa, visoka, kakih 35 do 40 let stara, še lepa dama, doma od Kolina, drhtela je kakor list v vetru in jokala kakor dete. Nekaj časa je klečala. Štiri leta ni mogla ganiti več z rokami in ne z nogami. Morali so jo tudi hraniti. Prišla je sem s strežnico, usmiljeno sestro, s še eno damo in s svojim zdravnikom. Ljudstvo je bilo med procesijo še precej mirno. Pred zadnjim blagoslovom pa so jo djali nosači, fantje prostovoljci, na nosilo in so odhiteli z njo v zdravniško sobo. Ljudstvo je kar drlo za njimi, a so vrata takoj zaklenili.

Se gode še čudeži: »Zdrava Marija, zdravje bolnikov!«

L u r d, 16. maja 1908.

Najveličastnejše, kar sem videl kdaj, je bila sinočnja rimska procesija. Nisem se je udeležil, ampak sem jo opazoval iz višave od bazilike. Udeležilo se je gotovo nad deset tisoč ljudi iz vseh slojev z gorečimi svečami. Goreča reka se vije polagoma po dolgem drevoredu ter se zliva v čudovito blesteče morje pred spodnjo cerkvijo, oziroma kripto. Udeležujejo se

uboga delavka in najelegantnejša dama: ljubezen do Marije družji vse. Slava Marijina zveni v najrazličnejših jezikih, a čudno, vse se zliva v veličastno harmonično celoto. Nikoli ni slišati kake disharmonije. Krasno odmevajo v noč sveži, srebrni glasovi deklic in gospa. Okoli pol desetih se pomikajo posamezne skupine proti duplini venomer pojoč. Zadnji pred duplino so peli še Slovenci okoli desetih. Slovenska pesem vzbujala veliko pozornost tudi tukaj, kakor nekoč v Rimu. Da sem videl v knjižico, ker nisem imel sam sveče, so mi svetili trije Belgijci, starejši gospod in mlada fanta. Poskusili so peti z nami, a niso vedeli izgovarjati, dasi jim je latinica ugajala, kakor so pravili pozneje. Ker besed niso mogli izgovarjati, so pa peli z nami melodijo.

Danes zjutraj sva dobila z gospodom župnikom Cerjakom iz Rajhenburga bolnico, ki je bila ozdravljena včeraj, na ulici, ko so jo peljali 3 elegantni gospodje na vozičku iz cerkve. Zdravnik navadno ne pripusti ozdravljenecem takoj hoditi, da jih radovedneži preveč ne nadlegujejo. Šla sva za njo v bolnico. Tam je vstala sama sama z voza in je stopala z elastičnimi koraki v sobo, kjer je sedla na posteljo. Vsa je še vznemirjena in zmedena. Go-

vorila sva z njo, dasi se razume njeno nemščino nekoliko težko. Piše se Veronika Sperling iz Tuskenheima pri Okasheimu ob Ludovikshafnu v Pfalci. Pred štirimi leti je obležala ob porodu in ni mogla geniti ne z rokami ne z nogami. Včeraj je čutila, ko se je bližalo Najsvetejše, kakor pravi, grozne bolečine. Ko je odšla duhovščina z Najsvetejšim, so postale bolečine tako neznosne, da jo je hipoma vrglo kar pokoncu. In ko je stala na nogah in ni padla, še le tedaj se je začela zavedati, da je ozdravljena.

Na ulicah se vidijo že danes od jutra slike one skupine, kjer je ležala gospa. Na slikah gospa že stoji oziroma kleči. Ob duplini je stala danes dopoldne tudi hroma 26 do 30 let stara deklica, že popolnoma izmučena in uničena od bolezní. Stvar se preiskuje in menda ni dvoma, da je bil tudi čudež. Čudovit in milosti poln je Lurd, naj reče kdo, kar hoče.

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

štvenim znakom, da ne bi bil pripravljen na udarce od strani fanatičnih sokologov brezvercev. Treba je torej tudi pri tem vprašanju temeljite preosnove.

Končno je še označil Narodno Stranko ne kot nam nasprotno, ampak tudi slovenskemu ljudstvu škodljivo stranko. Splošno odobravanje je sledilo njegovemu govoru.

Nato je nastopil g. Stuhec, ki je po raznih citatih iz »Narodnega Lista« dokazal, da je Narodna Stranka res ljudstvu škodljiva. Zato pa poziva vse navzoče, da se brez obotavljanja vpišejo v K. Z.

K besedi se je še oglasil g. Vraz iz Cerovca, ki je z navdušenimi besedami bodril navzoče za tri svetinje slov. naroda, t. j. sv. vera, slovenski jezik in lepa naša domovina.

Nato so se soglasno sprejele sledeče resolucije:

1.) Zbrani zborovalci, zbrani na javnem shodu K. Z. v Ljutomeru dne 17. maja odločno protestirajo zoper kršenje posestnega stanja slovenskega jezika na Koroškem in drugod, zoper nameščenje nemških uradnikov na slovenskem ozemlju in zahtevajo, da vlada predloži državnemu zboru jezikovni zakon za alpske dežele, v katerem se uzakoni popolna enakopravnost slovenščine.

2.) Protestirajo zoper trgovinsko pogodbo s Srbijo v sedanji obliki in naročajo poslancem, da glasujejo zoper to pogodbo.

3.) Protestirajo zoper deželno volivno reformo, ako bi sez isto ne zvišalo dosedanje število slovenskih poslancev in uzakonilo pravice slovenske manjšine, ter zahteva upeljanja splošne, tajne in enake volivne pravice.

4.) Ogorčeno obsojajo nedostojno pisavo liberalnih časopisov o naši stranki.

5.) Naj se deluje po možnosti na to, da se Ščavnica v ljutomerskem okraju, katera napravila mnogo škode, začne vendar regulirati do ogrske meje.

6.) Naj bi, če mogoče, drž. prevzela zavarovalnico posestev vseh vrst, kjer naj bi posamniki bili primorani prispevati in bi tako bile premije gotovo nižje.

7.) Strogo se obsoja fanatično vsiljevanje brezverskega lista »Svobodna misel«, ki se v zadnjem času razpošilja od navideznega rodoljuba-domačina.

Ko je še potem več govornikov razložilo svoje težnje gg. poslancema, se je shod zaključil z živahnimi »Živio«-klici.

Čeravno je bilo opaziti na shodu več pristašev »Narodne stranke«, se je vendar vršil shod mirno.

Nesvobodna znanost.

Dijaki naj se uče. — Dunajski rektor obžaluje. — Nemško-slovenski dijaški svobodomiselní shod. — Nemci se boje.

Precej zmerni nastop na shodu vseh nemških parlamentarnih strank in ravnotako zmerna izjava krščansko-socialne stranke glede na vseučiliško afero, je napravila najboljši vtis. Upajo, da se skupni nastop vseh nemških strank v narodnem jezikovnem boju ne razbije in da se svobodomiselní nemške stranke ne bodo dale zapeljati od Hockovcev in Masafykovcev, ki hočejo izzvati kulturni boj. Tako vsaj piše »PUK«.

»Augsburger Postzeitung« se norčuje iz avstrijskih razmer, v katerih se je tako bujno razpasla dijakovlada. Piše med drugim doslovno: »Gnusno je, ako se opazuje neizmerna nesramnost in napuh čisto nezrele mladine, katera svoje fantalinsko mišljenje in čuvstvovanje smatra za merilo vsem stvarjem in se poteguje za znanost, katero je komaj od vrha posrebal.« Dobro!

»Včeraj je 1500 »svobodoljubnih dijakov« iztisnilo iz avle na dunajskem vseučilišču 100 katoliških kolegov. Kaj posebnega se ni zgodilo, razun da so svobodomiselní peli duhoviti »Rosenkranzlied«.

Posebno glasni so mladi judčki in slovenski liberalni dijaki! Rektor je dal nabi izjavo, v kateri obžaluje nastop proti katoliškim dijakom in ga pripisuje nedijakom, tehnikom in nediscipliniranim hujšakcem.

28. t. m. se vrši na Dunaju shod nižje-avstrijske kmečke zveze. Kmetje bodo napravili obhod in demonstrirali proti svobodomiselnim smrkolinom ter rektorju dunajske univerze, judu Ebnerju, ki je kmete zmerjal z b a n d o.

20. t. m. so slavili pobratimstvo svobodomiselní dijaški vseh narodnosti na Dunaju. Obilo so se polivali in nalivali s pivom. Čehi, Slovenci, Hrvati, Lahi — vsi so pozabili na mnogoštevilne nemške batine in se z burši objemali. Govorili so znani hujšakci in judje Ofner, Hock, Masafyk in socialni demokrat Hugo v. Hoffmannsthal. Kako lepa družba! . . .

30. maja se vrši v Gradcu splošni nemški »Hochschultag« — vseučiliški dijaški zbor. — Zanj delajo velike priprave.

Menda bodo imeli kot tolerirani gostje tudi vstop slovenski liberalni dijaki . . .

Ministrski vredsednik Beck je izjavil, da se mora enakopravnost katoliških dijakov uveljaviti. Vesti o kompromisu, glasom katerega bi Wahrmund predaval kakšno cerkvenemu pravu sorodno disciplino, je označil Beck za izmišljotino.

Pravičen je rektor dunajske tehnike dr. Vostmann. Ondi vodi proti judovskim in svobodomiselnim štenkačem disciplinarno preiskavo prof. Richter. Rektor je izjavil, da bo vsigdar nastopil za enakopravnost katoličanov. Če ne bo miru, bo vsem dijakom prepovedal barve.

Sicer so se Nemci vstrašili »Reichspost« od 20. t. m. odločno preti, da kršč. socialci ne bodo podpirali ostalih Nemcev v jezikovnem boju, ako se bodo postavili na stran Hockovcev. Čisto izključeno je, da bi tako daleč prišlo, kajti nemški nacionalci krvavo potrebujejo pomoči od krščanskih socialcev, ker bo Beck v kratkem predložil jezikovni zakon.

SEJA IZVRŠEVALNEGA ODBORA HRVAŠKO-SRBSKE KOALICIJE.

V torek popoldne je bila v Zagrebu seja navedenega odbora. Odobrilo se je postopanje hrvatskih delegatov v skupnem državnem zboru, določilo se je podporo nekim žrtvam Rauchovega sistema in rešilo neke tekoče posle.

SRBIJA SE OBOROŽUJE.

Srbija oborožuje in utrja Kragujevac. Odtu se da operirati proti sandžaški železnici. Kot trdnjava ima Kragujevac pomen samo, če bo šlo proti Avstriji.

SVETA VOJSKA V MAROKU.

Čete sultana Abdul Azisa so baje zajeli v okrožju Beni Suazov Abdul Azisu nasprotni rodovi. Muley Hafidovi pooblaščenca so došli v zajeti tabor, kjer se pogajajo o predaji. — Buchta-Ben-Bagdadiš tabori s svojimi četami v močvirnem kraju, da se obrani napadov rodu Šerada. Kasarski Najd Abdul Malek mu ni poslal naprošene pomoči. Muley Hafid je došel v Mekmes. Vsak dan pričakujejo poročila, da pride v Fez, kar pomenja velik poraz Abdul Azisu in otežkoči tudi Francozom stališče.

TROZVEZA PROTI JAPONCEM?

V Londonu se govori o trozvezi med Anglijo ozir. Avstralijo in Kanado ter severoameriškimi državami proti prodiranju Kitajcev in Japoncev v tihomorskih pokrajinah. Anglija baje komaj čaka povoda, da bi zvezo z Japonsko odpovedala.

Dnevne novice.

+ »Narodovi« ofrehti. Župan Hribar nam piše, da nima nobene zveze s člankom v »Slov. Narodu«, ki se v njem napadajo naši poslanci zavoljo glasovanja o rekrutih. To sprejmemo na znanje in izražamo svoje veselje, da čuti Hribar, kako grdo je tako postopanje. Glede na dotično zadevo sta si bila »Slovenski klub« in »Zveza južnih Slavena« popolnoma na jasnem, da stvarni razlogi — znatne polajšave pri vojaštvu — govore za povišanje rekrutnega kontingenta, da pa tudi politiške razmere nujno svare naše poslance pred nepripravljenostjo opozicijsko politiko. »Narod« in »Nova Doba« se lahko igrata z besedami, a kakor so razmere danes, bi ne glede na to, da se ločimo od drugih Slovanov, opozicijska politika naših poslancev vodila v strašen fiasko. »Novi Dobi« je lahko pisati, ker ne riskira družega, nego da poveča svoj primanjkljaj, poslanec nima, stranke tudi ne, politiškega razuma ji potemtakem tudi treba ni. A da »Narod« napravlja svoje šumne ofrehte pred našimi poslanci, je pa najmanj neslano. Sicer moramo s strankarskega stališča biti »Narodu« hvaležni, ker čim večkrat bo tako pisal, tem večje zupanje bo imela stranka do svojih poslancev. Toda čisto navadni estetiški oziri nas vodijo, če izjavljamo, da se nam to gabi. Hribar in klub, ki je v njem, se drži sedaj ravno tiste politiške taktike proti vladi, kot »Slovenski klub«. »Narod« hoče menda po ovinkih z napadi na naše poslance napadati Hribarja. No, nekaj je to, toda čedno ni!

+ Slavnost v Mekinjah pri Kamniku na praznik, v četrtek, 28. maja, bo lepa manifestacija zavednosti našega ljudstva. Po vsem kamniškem okraju je veliko zanimanje za slavnost, pa tudi iz drugih okrajev prihite somišljeniki. Zbirališče bo ob pol 9. uri dopoldne pred kamniškim kolodvorom. V slavnostnem sprevodu bo plapolalo okolu 20 društvenih zastav. — Slavnostni sprevod otvori četa telovadcev kamniškega odseka in deputacije telovadnih odsekov iz Ljubljane, Jesenic, Št. Vida in Mengša. Vabimo še enkrat vse somišljenike in somišljenice, da 28. majnika pohite v prijazni Kamnik in Mekinje!

+ Knezoškoji ljubljanski dr. Jeglič gre po povratku iz Lurda v Sarajevo, da se udeleži posvečenja novega pomožnega škofa dr. Ivana Šariča. To posvečenje se bo vršilo 28. maja. Mil. gosp. Šarič je prvi Bosanec, ki bo posvečen za škofa, zato bo 28. majnik dan slavja za vse bosanske Hrvate. Dr. Šarič se je nedavno mudil tudi v Ljubljani na obisku našega gospoda knezoškofa.

+ Kmečka zveza za logaško okolico priredi v nedeljo, dne 24. maja popoldne ljudski shod v Hotedršici. Poročat prideta gg. poslanca dr. Žitnik in Gostinčar. Shod se bo vršil v prostorih gosp. župana Petkoviška.

+ Gosp. Vasil Tantilov iz Sofije, nadzornik poljedelske banke, se je po naročilu bolgarske vlade mudil tri dni pri »Zadružni zvezi« v Ljubljani, da prouči zadružno organizacijo. Bolgarska vlada pošlje prihodnje leto tri uradnike v Ljubljano, da se pri »Zadružni zvezi« izuče v zadružništvu. Izvrstna in vzorna organizacija slovenskega zadružništva je za vzgled vsej Jugoslaviji, na kar smemo upravičeno biti ponosni.

+ Nov telovadni odsek se je v nedeljo popoldne ustanovil v Mirnu. S. K. S. Z. je zastopal tov. Medvešček iz Gorice, ki je govoril jako lepo o pomenu telovadbe. — Govoril je tudi tov. Kukovica iz Podgore. Pristopilo je takoj nad 40 članov. Na zdar!

+ Nesrečen porod imenuje »Edinost« ustanovni shod »S. k. izobraževalnega društva« v Škednju. No, posebno nesrečen ta porod že ni bil za nas, ker drugače bi mu ne posvetila »Edinost« kar celi članek. Mi smo v torek v našem listu podali stvarno poročilo. Niti na misel nam ne pride, da bi se zaradi ustanovnega shoda v Škednju prerekali z »Edinostjo« in s poročevalcem dež. posl. Sancinom. Le to-le bodi povedano Edinašem: 1. Moškerc je povedal, kar je imel namen, da pove na shodu. Besede ni podeljeval on, marveč jo je podeljeval predsednik Čenčič. Da se pa ni podeljevala beseda kakor na javnih shodih, kar vsakomur, to ni krivda predsednikova. Ustanovni shod je društven shod. Govoriti smejo torej po postavi le člani. Predsedniku ni niti prišlo na misel, da bi kršil postavo in za to pozneje plačeval kazni. »Edinost« psuje urednika Čenčiča, da je importiran v Trst. Če se ne motimo, se nahajajo impertiranci celo v »Edinostnem« uredništvu. Škedenjci naj se zahvalijo »Edinosti«, da jih psuje, češ, da imajo Škedenjci dolge jezike. Članov je bilo dovolj vpisanih pred ustanovnim shodom. Zato se niso vpisovali na shodu. Tudi ni Moškerc predlagal odbora, marveč predsednik Čenčič. Ej, »Edinost«, prebito so slabi tvoji poročevalci, da ne znajo niti sestaviti priprostega pravilnega poročila o ustanovnih shodih, ali so pa gluhi in slepi. »Edinosti« je toliko na znanje, da so ustanovitelji novega društva popolnoma zadovoljni z uspehom. Zmešan je bil poročevalec »Edinosti«, ne pa ustanovitelj društva. Novo društvo bo delovalo. Edinaši hujskajo proti društvu. Z mirnim, treznim delom pridobi novo društvo ugled, o tem smo trdno prepričani, med pametnimi Škedenjci, ki so sicer ponosni možje, a dolgih jezikov nimajo, kakor jih psuje »Edinost«.

Dolge jezike imajo pač v Trst importirani Edinaši in po njih v Škedenj na ustanovni shod odposlani pristaši »Edinosti«. Dani se v tržaški okolici. To nam je dokazal tudi škedenjski ustanovni shod, in da se dani, to nas zelo veseli.

+ Izobraževalno delo v Trstu in tržaški okolici. V ponedeljek zvečer je predaval v S. k. izobraževalnem društvu Brumen. Govoril je o zgodovini socializma. Pri Sv. Ivanu je pa predaval v ponedeljek zvečer v S. k. izobraževalnem društvu šentivanjskem M. Moškerc o nalogah mladeniške organizacije in kako se družijo krščansko-socialni mladeniči in izobrazuje po Slovenskem in drugod. Urednik Čenčič je pa govoril o nedeljskem ustanovnem shodu S. k. izobraževalnega društva v Škednju. Kaplan Čok je vodil zborovanje in ponovno navduševal mladeniče, naj so vztrajno in navdušeno družijo.

+ Edinaši znajo delati čudeže. »Edinost« v svojem poročilu o ustanovnem shodu katoliškega izobraževalnega društva v Škednju med drugimi duhovitostmi pravi tudi, da bo vse storila, da ostane to mrtvorojeno dete mrtvo! Torej importirani gospodje v uredništvu »Edinosti« so taki coprniki, da imajo v sebi čudežno moč, dete, ki je itak že mrtvo na svet prišlo, mrtvo ohraniti! To je res velika umetnost. Veliki čarodeji okoli »Edinosti« pa s tem hočejo reči, da bi znali, če bi hoteli, mrtvorojenčka k življenju vzbuditi. To ja še hujše: mrtve vzbujati, to ne zna vsakdo. O, kako je kunšten znani moker, ki je v potu svojega obraza skoval ta dolgi mukopolni dopis! Koliko peres ste polomili, gospod Anton?

+ Narodna delavska organizacija je sklicala za nedeljo shod v Ajdovščino.

»Edinost« piše nekaj o 600 zborovalcih. Resnica pa je, da v Bratinovo dvorano, kjer se je shod vršil, gre komaj 300 do 400 ljudi. In več jih tudi ni bilo. Mandič in Jaklič sta govorila o vseh mogočih rečeh; le o delavskem vprašanju ne. Pravila sta, da ima »N. D. O.« zelo — široka usta, ne, široko srce, v katerem je prostora za vsakega liberalca, socialista, brezverca in katoličana. Na kak način bodo pomagali delavstvu, sledi iz tega: V odbor so izvolili osem mož, in sicer: 1. Agenta banke »Slavije« in posestnika v Šturijah Daniela Šaplja; 2. veleznajčajnega šturskega krčmarja Rayerja; 3. šturskega krčmarja Budihno; 4. kavarnarja in krčmarja Hrovata v Ajdovščini; 5. urarja Vadnala; 6. mizarkega mojstra Valiča; 7. posestnika Kovarja iz Lokavca; 8. železniškega delavca Beltrama. Ta je edini delavec v odboru. Iz tovarne niso vzeli niti enega delavca! In to naj bo delavska organizacija?

+ Prijatelje »Slovenske krščansko-socialne zveze« prosimo, da nam podarijo letnike »Dom in Sveta«: 1891, 1892, 1893, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1906, 1907, katerih žalibog ni v društveni knjižnici, dasi »Dom in Svet« ljudje najrajše čitajo. Prosimo!

+ Imenovan je za višjega dež. sod. svetnika dež. sod. svetnik gospod Anton Klubučar.

+ Za »Slovensko krščansko-socialno zvezo« je daroval F. K. S 10 kron. — Naj bi ne bilo našega somišljenika, ki bi se z jubilejnim darom ne spomnil »Slovenske krščansko-socialne zveze«!

— Nemški most do Adrije. Nemški listi pozivajo Nemce, naj vsak Nемеc daruje 20 vinarjev kot jubilejni dar za tržaško nemštvo. Tako bi bilo mogoče v teku enega leta pričeti z zgradbo »Nemškega Doma« v Trstu. — Somišljeniki, spominjajte se z jubilejnimi darovi »Slovenske krščansko-socialne zveze«!

— Velik požar je bil včeraj v Zgor. Bitnu v župniji Šmartin pri Kranju. Pogorelo je štirim posestnikom skoro vse z gospodarskimi poslopji vred. Enemu je zgorelo tudi troje živine. Ena ženska, nad 70 let stara, se je hudo opekla, ker se je udrl nanjo goreč strop. Vsled opeklin je ponoči umrla.

— Slavnost 60letnice našega presv. cesarja na Šmarni gori. Vojaško veteransko društvo za ljubljansko okolico na Jezici proslavi 60letnico vladanja našega presvitlega cesarja dne 28. maja (vnebohod) na Šmarni gori. Da se bode pa ta slavnost tem bolj povečala, vabi se s tem obvestilom vsa slavna bratska gasilna in narodna društva, kakor tudi cenjeno občinstvo iz Ljubljane in okolice (brez posebnih vabil) k tej slavnosti. Društva se prosijo, naj blagovolijo udeležitev pismeno prijaviti. Natančnejši spored naznanil se bode v torkovi številki »Slovenca«.

— Otrok utonil. Iz Ajdovca pri Žužemberku se nam poroča: V torek, dne 19. t. m., dopoldne sta bila pri posestniku Jožefu Bobnar v Velikem Lipovcu štiriletni Feliks in njegov brat sama doma. Igrala sta se krog hiše, skakala po vodnjaku, kar se vrata zmaknejo in deček pade v vodnjak, bratec pa zbeži. Ko se vrne oče opoldne domov iz polja, zve ves prestrašen žalostno novico ter izvleče iz vodnjaka svojega sina mrtvega. Družina je pomilovanja vredna. Mož je na velikem posestvu za delo sam, žena njegova je na umu bolna že par let in je ravno dan poprej izginila neznanu kam.

— »Sokol« v Dol. Logatcu. V bujno-lepi pomladi sta izvalila svobodomiselní tiča Lenart Lotrič in Tomo Tollazzi, oba Massarykova študenta iz Prage, v Dolenjem Logatcu »Sokola«, boljše rečeno »Pišče«, ki nima v sebi nikake življenjske sile in bo kmalu poginilo. Dne 16. t. m. zvečer so imeli »Sokolici« shod pri Kramarju. Udeležil se ga je tudi blagor. gospod Stanko Legat, šolski vodja s soprogo. Zbralo se jih je celih 13. Nesrečna in pomenljiva številka. Zborovali so silno dostojno, to se pravi, da ni manjkalo psovč čez farje. Tomo Tollazzi se je spravil nad domačega gospoda župnika, češ, on naj ima prostor samo med štirimi deskami v cerkvi in skozi mrežice naj farba svoje verne ovčice. »Sokolici« se za to ne brigajo. Dvignil se je šolski vodja Legat (pa menda ni sokolski starosta?) in raztresal take-le cvetke: »Črni čuki naj se ne mešajo v našo stvar . . . Fajmošter naj pekel ohrani zase . . . mi se pekla ne bojimo . . . »Sokolici« naj bodo svobodomiselní, ki pa vendar tudi lahko molijo« itd. V taki obliki in oliko se je zborovanje pričelo, nadaljevalo in dokončalo. Nazadnje so si bratje stisnili roke v znak edinosti in svobodne misli, pa da nihče ne bo ničesar črnil . . . Teknilo jim! Take fante, kot jih imajo, iz srca privoščimo »Sokolu«. Lotriču pa svetujemo, naj bržbrž pobere šila in kopita iz Logatca in zapusti svoje pribežališče — hišo Tollazijevo. Saj vidi, da v Logatcu ni prostora

za njegovo »Svobodno Misel«. Naj se preseli s svojo uredniško pisarno zopet kam drugam. — Legatu pa bodi prav na uho povedano, naj se nikar ne praska tam, kjer ga ne srbí. Mera potrpljenja bo kmalu polna in takrat bo Legat zaječal, da bo velik joj! Naj bo torej previden!

— **Četvero predavanj** je bilo v obeh izobraževalnih društvih v Gorenjem in Dolenjem Logatcu pretekli nedelji, 10. in 17. t. m. Predaval je g. Slavko Ravnikar iz Ljubljane. Prvo nedeljo je govoril o abstinenci, drugo pa o vzgoji mladine. Bilo je na stotine poslušavcev. Navdušenost in pogum je bilo videti na obrazih mladeničev, ko je predavatelj govoril med drugim tudi o vzgoji značajev v telovadnici. V kratkem ustanovita obe izobraževalni društvi svoj telovadni odsek, ki bode poživil in utrdil našo organizacijo.

— **L' Imparziale**, ki ga namerava v Trstu izdajati urednik »Slavenske Misli«. Jakič, ne bo zagovarjal interesov Avstrije na jugu, marveč slavanske interese proti iredenti. Tako piše »Slavenska Misao« z dne 20. maja t. l.

— **Roparska napada na Slovenca in Slovenko v Ameriki. Slovenec iz Gradaca umorjen.** Iz Jolietta prihaja poročilo: Žrtev razbojnikov je postal naš ugledni rojak Jernej Marentič, salunar v Rockdalu. V torek zvečer je bil najden mrtev v svojem salunu, še krvavec iz treh strelnih ran, katere so mu prizadeli doslej še neznan lopovi. Okoli 10. ure zvečer sta rockdalska policaja Pirc in Karnebegie patrolirala okoli saluna in pogledala tudi notri. Po kratkem razgovoru z Marentičem sta odšla nadaljevat svojo službo. Pred odhodom pa jima je še zaklical: »Pridita še kaj, predno zaprem, da se malo razgovorimo, ker je dolgočasen večer noč vsled dežja.« Policaja sta pritrdila in nadaljevala svojo pot po Rockdalu. Bilo je okoli 10. ure 30 min., ko sta redarja spet prišla mimo Marentičevega saluna. Pa tu sta zagledala zavese na oknih že doli potegnjene, čemur sta se nemalo čudila. Da izvesta vzrok, sta stopila v salun. In našla sta svojega prijatelja ležečega med barč in pečjo v lastni krvi in z vidno strelno rano na čelu, iz katere so se izcedili možgani. »Jerry je mrtev!« je vzkliknil Pirc, in ko je natančneje pogledal truplo, je videl prsa vsa okrvavljena. Kar trepetajoč vsled strašnega prizora, sta odpela Marentičeve srajco in zagledala še dve strelni rani, eno nad srecem, drugo na desni strani, obe smrtonosni. Hitro sta redarja spravila vse sode pokonci in začela iskati slede za morilcem ali morilci. Seveda sta najprej obvestila ženo Marentičevo, stanujočo s sedmerimi otroci v posebnem poslopju zadaj za salunom. Uboga žena je prebledela, se zgrudila na stol, zazibala svoje dete in vzkliknila: »Ni res; ni res!« Kdo so bili morilci? To se morda nikdar ne odkrije. Gotove je, da je Marentič padel kot nedolžna žrtev kakih razbojnikov. Pokojni Jernej Marentič je bil doma iz Gradaca na Belokranjskem. V Ameriki je bival že blizu dvajset let, in sicer večinoma v Jolietu, odkoder se je pred dvema ali tremi leti preselil v Rockdale, kjer je otvoril svoj salun. — Iz Jolietta poročajo tudi še o drugem roparskem napadu: Mrs. Anton Grähek, 1200 N. Broadway, je bila dne 30. aprila zvečer v svojem stanovanju kaj neprijetno presenečena. Bila je sama doma, ker je bil njen mož na delu. Po poldeveti uri sta se naenkrat vtihotapila v njeno stanovanje dva našemljenca z revolverji, rekoč: »Tiho, če ne gotova smrt!« Gospa je skoraj omedlela. Eden izmed razbojnikov je skočil k nji in ji nameril revolver ob sence. Drugi lopov je začel iskati dragocenosti. Ker jih ni našel, je morala gospa pokazati skrite zaklade. Roparja sta pobrala 45 dolarjev v gotovini, zlato uro, prstan, dve obleki, nakar sta gospo udarila, da se je zgrudila — in pobrisala sta jo v temno noč. Ko se je naša rojakinja zavedla, je zaključila s pomoč. Pritekel je rojak John Ludnič in kmalu nato tudi njen soprog, a o razbojnikih ni bilo več duha ne sluha. Gospa je vsled prestanega strahu zbolela.

— **Gad.** V krški bolnici se zdravijo tri dekleta, pičena od gada.

— **V Cerkljah** je šolski pouk prenehal za 14 dni, ker je učiteljev otrok obolel na dobercah.

— **Nova šolska zgradba** v Leskovcu bo kmalu dovršena.

— **Nesreča vsled avtomobila.** Blizu Kantride pri Reki sta se splašila konja Josipu Komnu, ko jima je pridiral nasproti nek avtomobil. Konja sta se spustila v divji beg, voznik pa je padel z voza tako nesrečno, da sta mu zadnji kolesi šli čez nogi in truplo in mu zlomili obe nogi ter ga poškodovali v prsih. Avtomobilisti so ga odpeljali v mestno bolniško postajo na Reki in od tam v bolnišnico.

— **Streha se je razsula.** — **Šest delavcev pod razvalinami.** Te dni podirajo v Trstu staro poslopje bivšega parnega mli-

na v ulici Olmo št. 3, last baronice Reinel. Delo je prevzel zidarski mojster Friderik Castellani, ki je naložil delo podiranja nekoliko delavcem pod vodstvom nad-delavca Josipa Valušič. Včeraj okoli 3. in pol popoldne so stopili na streho Valušič in drugih pet delavcev, da bi jo zapričeli podirati. Pol strehe je bilo že podrte, ko se je na enkrat tudi ostali del razsul z velikanskim ropotom, potegnivši za seboj onih šest delavcev, ki so tako telebnili med razsulo iz višočine osmih metrov. Izvlekli so delavce izmed razvalin: štirje so bili precej težko ranjeni, dva sta bila po srečnem naključju malone nepoškodovana. Vso četvorico so prenesli v bolnišnico. Isti so: vodja Josip Valušič, ki je najbolj težko ranjen, z mnogimi bunkami in praskami po celem životu in zlomljeno desno nadlahtnico; Josip Gregorič z usečno rano na zgornji ustnici in petim rebrom zlomljenim; Josip Miklič, z raznimi ranami razpoklinami na licu, temenu in levem stegnu; Josip Barborič, z rano razpoklino na temenu in licu in težko bunko na desni nogi.

— **Tri učiteljske službe razpisane.** V Igavasi blizu Starega trga pri Ložu so razpisane tri učiteljske službe na ondodni novo zgrajeni trirazrednici. Nadučitelj bode imel imenitno stanovanje; stanovanji v šoli bode ta imeli tudi ostali dve učiteljski moči. Šola stoji prav na prijetnem kraju in je kaj krasna stavba. Ondotno ljudstvo si želi krščansko učiteljstvo, ker le do takega ima zaupanje. Krajni šolski svet je v zanesljivih rokah. Termin traja le do dne 1. junija t. l.

— **Poročil se je** c. kr. fin. koncipist v Litiji, g. Fran Golli z gdčno. Fani Trtnik iz Ljubljane.

— **Demonstracija proti škofu.** Ko je prispel dne 16. t. m. škof poreško-puljski, J. Flapp, na kanonično vizitacijo v Labin, so ga Italijani iz Labina in otroci sprejeli s kričanjem in življenjem ter na tak način spremili do cerkve. Omeniti je treba, da so labinski »Italijani« večinoma v rokah socialistov.

— **Gledališki igralec obsojen radi goljufije.** Potujoči gledališki igralec Luka Subotić-Sudjuković, ki je bil pod imenom Juri Šantić izvalil od zagrebškega nadškofa dr. Posilovića 2000 kron, je bil prošli torek v Zagrebu obsojen na dve leti težke ječe. Predstavljal se je kot nadškofov rojak, pravnik brez sredstev ter pokazal odlok okrajnega sodišča v Čazmi, da mu bo prodan dom, ki da mu ga je oče obremenil z dolgom v znesku 1800 K. Nadškofovemu slugi so se ponovni obiski »jurista« zdeli sumljivi in je dal igralca zapreti.

— **Za 82.000 dunajskih šolskih otrok,** ki prihite v Schönbrunn poklonit se cesarju, bo na razpolago 500 posebnih vlakov.

— **Hrvatsko tiskarno snujejo v Trstu.** Ista bi dobivala delo od hrvatskih družtev in trgovcev. Tam bi izhajal tudi trg. tednik.

— **Tatvina briljantnih prstanov.** K zlatinarju Slavoljubu Bulvanu v Zagrebu je prišel v torek predpoldne dostojno oblečen moški, ki je zahteval, da se mu pokaže zlate verižice, ker hoče eno kupiti. Nobena mu ni ugajala. Potem je zahteval, da mu pokažejo briljantne prstane. Ko jih je ogledoval, stopil je v prodajalno nekdo drug, ki je hotel kupiti neko stvar. Prvi došlec si je prstane ogledal in se nazadnje poslovil, ne da bi kaj kupil. Po njegovem odhodu je zlatinar takoj opazil, da mu je neznanec zamenjal dva dragocena prstana, vredna 600 kron, z navadnima, ki sta imela ponarejene briljante. Tekel je za tujcem, a ga ni dobil. Pač pa je našel prstana v zastavljavnici, zastavljena za 200 kron.

— **Nov hrvatski list »Starčevićanec«** je začel izhajati včeraj v Zagrebu. List je namenjen ljudstvu ter je last šestinske in gračanske kmečke starčevićanske organizacije. Urejuje ga šestinski župnik Matija Miletič.

— **Izginil je** prošli četrtek brez sledu 17-letni Franjo Juretič iz Sv. Jakova, ki je služil pri nekem Petru Marac na Reki. Mladenič govori hrvatski, je nizke postave, nosi bel klobuk in je oblečen v navadno delavsko obleko.

— **Umor.** V vasi Šarampov pri Ivaničgradu so vaščani napadli posestnika Nikolo Rajskega iz Poljane, ko je jezdil skozi vas. Rajskega je imel pravico do uživanja velikega pašnika »Knez« v Šarampovu. V uživanju tega pašnika so ga vaščani ves čas motili s tem, da so podili njegovo živino s paše. On jih je tožil, in vaščani so bili obsojeni v globo. Sedaj so se maščevali. Rajskega je vsled poškodb drugi dan umrl. Isti kmetje so lani ranili sosede iz Ivaničgrada, ki so gnali živino na šarampovske pašnike. Taki igredi bi ne bili mogoči, če bi bili v bližini orožniki. V Zagrebu jih je preveč, na kmetih premalo.

— **Poročil se je** v Jolietu alderman Anton Nemanich z gospodično Ano Petru iz Čikage.

— **Konkurz** je razglašen nad vinsko trgovino I. C. Juvančič v Šiški.

— **Tat v cerkvi.** V Kapucinski cerkvi v Gorici so prijeli nekega 70letnega Ivana Tosona iz Italije, ki je hotel okraštiti neko gospo.

— **Višja dekliska šola v Dubrovniku.** Graška »Tagespošta« poroča, da namestna vlada ustanoviti v Dubrovniku višjo deklisko šolo.

— **Restavracija na postaji Opčine** državne železnice je postala premajhna. — Zgradi se zato nova, obširna restavracija.

— **Vžigalice S. K. S. Z.** se prodajajo v Senožecah pri gospodu Ivanu Zelen.

— **Nova vladna palača v Zagrebu.** — Dne 20. t. m. se je vršila zmanjševalna dražba za zidarska in težaška dela pri novi vladni palači.

Gospodarstvo.

— **g Vinski semenj v Krškem.** Čeravno je bil včerajšnji tretji letošnji vinski semenj v Krškem nekoliko manje obiskan, se je vendarle prodalo glasom zapisnika skupaj 643 hektolitrov, kar je spričo za take priredbe že pozni sezoni, popolnoma zadovoljivo. Na tem semnju so vina nakupili: Karol Tojer, Ihan; Jernej Grad, Domžale; Franc Plevnik, Dev. Mar. v Polju; J. Vodnik, Šiška; Ignac Zorč, Šmartno pri Litiji; Aleš Vilfan, Černuče; Jakob Hribar, Zagorje in J. Ogorevec, Škofljica. — Dočim so manjši vinogradniki v krški okolici svoj pridelek že močno popodali, je dobiti v oddaljenih občinah, kakor Velika Dolina, Št. Jernej, Studenec, Raka, še mnogo dobrega cvička.

— **Cene vina vina v Istri.** Črno vino se dobiva po 20 K hektoliter v Pazinu, Taru, Novigradu, Buljah, po 24 do 28 K v Završju. Belo vino stane v Poreču 24 do 30 K, v Rovinju 40, v Roču 47, v Krku 48 K hl.

— **Cene oljkega olja v Istri.** V Cresu se dobi oljkega olje po 112 K hektoliter, v Krku po 130, v Novigradu po 140, v Buljah po 120 do 150 K.

— **g Suša v Istri.** V več krajih Istre se občuti sušo, zlasti v Taru, Novigradu, Završju, Poreču in Izoli.

Koroške novice.

— **k Zmaga nemških »naprednjakov«.** V Bistrici v Rožni dolini so pri občinskih volitvah 18. t. m. v vseh treh razredih zmagali nemški »naprednjaki«. Tudi doslej je bila občina v nemških rokah. Nemško gospodarstvo se je pri volitvah pošteno omajalo.

— **k Umrl je** 19. t. m. v Celovcu vpokojeni vadniški učitelj Avgust Gugl.

— **k Prvi čoln z bencin-motorjem na Vrbskem jezeru.** 19. t. m. je prvokrat vozil po Vrbskem jezeru čoln z bencin-motorjem. Čoln je zelo ličen ter je na njem prostora za več oseb. Lastnik je predstojnik avstro-ogrske banke g. Purtscher ter stane brez voznine in carine okrog 4000 kron. Celovec in Vrbsko jezero sta zopet bogatejša za eno zanimivo novost.

— **k Izgnan je iz vseh avstrijskih dežel** grof Peter Foscari. Njegova soproga je posestnica razprostranih posestev v Paternionu. Izgnani grof je po navadi prišel vsako leto na letovišče na svoj grad v Paternion, kjer je sicer njegova rodovina zelo čislana.

— **k Mesto Beljak** ima sedaj okoli 11 tisoč prebivalcev, a 550 psov, tako pride na vsakih 20 prebivalcev po en pes. — Malo mest v Evropi, izvzemi nekatera mesta v Turčiji, se more ponašati s tolikim številom psov različnih plemen.

Ljubljanske novice.

— **lj Ljubljanske somišljenike in somišljenice, ki se nameravajo udeležiti krasne slavnosti v Kamniku in Mekinjah,** v četrtek, 28. maja, prosimo naj t a k o j p r i j a v i j o svojo udeležbo v trafiki g. Soukala ali zvečer v »Slovenski krščansko-socialni zvezi«.

— **lj Grozna smrt — živa zgorela.** Danes, okoli pol 7. zjutraj je čul hišnik Lenarčič v Janeza Trdinovi ulici št. 8 nek krik in šel na to pogledat po hiši. Ko je pri kuhinji neke stranke v III. nadstropju zavohal neprijeten smrad in hotel iti v kuhinjo, je bila ta zaklenjena. Ko so kuhinjo odprli, se je nudil pretresljiv, grozen prizor. Tik vrat je ležalo opečeno truplo postrežnice Franciške Lipovitzove, rojene 1848 l. v Trziču in pristojne v Ljubljano, na kateri je popolnoma zgorela obleka. Nesrečna žena je kuhala zjutraj, kakor je bilo posneti iz vseh znakov, na samovarju s špiritom kavo. Priliti je morala na goreč špirit še drugega iz pločevinaste posode, v kateri se je vnel še ostali špirit in posoda je eksplodirala. Goreč špirit je brizgnil po obleki nesrečnice, ki

je v par trenutkih na nji zgorela. Na posodi za špirit je bilo dno odtrgano. Na odredbo policijske komisije se je truplo prepeljalo v mrtvašnico pri sv. Krištofu. — Kolikokrat smo že svarili pred takimi in enakimi neprevidnostmi, a vse nič ne pomaga.

— **lj Stavka v tovarni za lep.** Danes dopoldne je bila pri ravnateljstvu deputacija delavcev in poslanec Gostinčar zaradi jasne izjave gosp. ravnatelja. Gosp. ravnatelj je izjavil, da še ni dobil nobenega odgovora od vodstva z Dunaja, katerega pa pričakuje vsaki čas. Najbrže pride od vodstva tudi odposlanec, ki se bode pogajal z delavci. V tovarni se danes nič ne dela. Ravnatelj se je izjavil, da se je stavka pričela nezakonito, ker delavci niso dali dnevne (?) odpovedi. Gostinčar je pri tem opozoril ravnatelja, da se glede odpuščanja iz dela sploh ne vrši zakonito, ker se delavce odpušča sploh brez odpovedi in da je bilo do sedaj sploh v navadi, da so zapuščali tudi delavci delo brez odpovedi. Gosp. ravnatelj je trdil, da so delavci nekatere prisilili izstopiti iz dela, kar pa ni res. Ravnatelj je baje sam rekel kurjačem, le pojdite iz dela. Delavstvo je navdušeno in pripravljeno vztrajati do konca. Delavstvo prosi tudi vsakega, da ne gre v to tovarno, dokler traja stavka, iskat dela. Vsak tak poizkus bi le škodoval delavcem.

— **Kako se drugod ceste škrope in snajijo!** V Solnogradu, Gradcu, Inomostu, dr. se ceste spomladi, poleti in jeseni najprej po trikrat na dan škrope, a za prvim in drugim škropljenjem takoj po delavcih blato postrže in proč zvozi, da ga solnce potem ne more posušiti in zopet v prah izpreminjati. Na ta način ostanejo potem ceste dalje časa čiste.

— **lj Nekdanje dirkališče** v Lattermanovem drevoredu so zravnali in prst zvozili k novi cesti poleg Kolizeja. Zdaj so prostor preuredili za igro lawn-tenis.

— **lj Slovenska dekliska osemrazrednica pri Sv. Jakobu** ima prihodnji teden majev izlet v treh skupinah: Spodnji štirje razredi na zgornji Rožnik, kjer bo maša, zjutrek in šolske igre. Peti razred gre na Smarno goro, šesti na Vintgar in Bled, sedmi in osmi pa v Zagreb, če oo vreme ugodno.

— **lj Pred Kolizejem** so obgradili zopet jedno stavbišče za novo vilo.

— **lj Kopalnišče v Koleziji,** katero so letos nekoliko popravili, je občinstvu odprto. Kopanje v Gruberjevem kanalu in na Prulah je strogo prepovedano na prostem.

— **lj »Stenge« na prelazu južne železnice** so še — s plankami zabite. Nameravajo jih baje »slovesno odkriti« — še to poletje.

— **lj Polaganje plinovitih cevi** je zdaj v tiru na Miklošičevi cesti in v Sodnijskih ulicah. Zajedno s polaganjem cevi se postavljajo ob cesti tudi kandelabri za plinove svetilke, katerih bo, kakor določeno, po mestu in predmestjih skupaj nad 700. Nova Aurova luč bo v dokaj večjo olepšavo nego dozrajne brleče žarnice. Cevi so dozraj položili v Predlinih, Kolodvorskih in Slomškovi ulicah, pa na gorenjem koncu Resljeve ceste poleg tovarne. Do novembra bo to delo končano.

— **lj Promenadni koncert vojaške godbe** se vrši danes ob 6. uri zvečer v »Zvezdi«.

— **lj Kinematograf »Edison«.** Društvena godba ljubljanskega koncertuje jutri dopoldne v kinematografu »Edison in sicer pri predstavah ob 5., 6., 7., 8. in 9.

— **lj Prisiljenec pobegnil.** Dne 18. t. m. je pobegnil od dela pri zgradbi vojaškega preskrbovalnega skladišča 34letni prisiljenec Ivan Mauser. Begun je po poklicu trg. pomočnik in govori slovensko in nemško.

— **lj Kdo je lastnik?** Policija je pri nekem dolgoprstnežu zaplenila poleg drugih reči zimsko čepico in rokavice, kakoršne se rabijo pri sankanju, več papirnatih servietov in 11 telovadnih jopičev. Kdor je lastnik teh reči, naj se zglesi pri policijskem uradu v I. nadstr. sobe št. 3.

— **lj Poprava mostu čez Mali graben.** Most čez Mali graben na koncu Opekarške ceste bodo začeli v ponedeljek, dno 25. t. m. popravljati. Zaradi tega bo promet čezenj do 8. junija zaprt.

— **lj Letina za seno** v ljubljanskem okolišu kaže letos prav ugodno. Zlasti je trava na travnikih, kjer se je gnojilo z umetnim ali domačim gnojem, gosta in visoka. Tudi črva ni opaziti v njej. Košnja se prične pri nas okoli kresa, po Gorenjskem in Notranjskem teden pozneje. Z dežela prihajajo glede krme ugodna poročila.

Stajerske novice.

— **š Slovensko kat. akad. teh. društvo »Zarja« v Gradcu** priredi dne 22. t. m. ob pol 8. uri zvečer II. redni občni zbor pri »Zeleni Štajerski« s sledečim vspeodom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. poročila odborova; 3. dopolnilne volitve; 4. predlog o spremembi poslovnika; 5. slučajnosti.

š Umrl je v Mariboru c. kr. gimnazij-
ski profesor g. Ignacij Pokorn.

Znanost in umetnost

Knjige »Maticе Hrvatske« so danes
došle v Ljubljano. Knjig je 12: 1. Sloven-
ske novele in povesti. Uredio Fr. Ilešič. —
2. Slovenski jezik. Uputa u slovenski jezik.
— 3. Publija Ovidija Nasona metamorfo-
ze. Prevel T. Maretič. — 4. Povjesti novi-
je ruske književnosti. — 5. Gjurо Arnold:
Ceznuča i Maštenja. Pjesme. — 6. Niko
Andrijašević: Slike i priče iz Neretvanske
krajine. — 7. Hrvatsko kolo, naučno knji-
ževni zbornik. — 8. Josip Eugen Tomič:
Manja dela. Prvi zvezek. — 9. Prof. dr.
Julija Schreinerova uredba svemira. — 10.
Prometna politika. — 11. Kolo hrvatskih
umjetnika. (Slike.) — 12. Glas Maticе
Hrvatske.

»Svetlost«. V Belgradu je začel iz-
hajati ilustriran mesečnik »Svetlost«,
glasilo društva za šolsko higijeno in na-
rodno izobrazbo. Urednik mu je dr. Sv.
M. Marković; cena 10 K.

Razne stvari.

Zola prepovedan na Japonskem.

Japonski minister za notranje posle je
prepovedal prodajo Zolovega spisa »Pa-
ris«, ki je bil nedavno preveden v japon-
ščino, kot knjigo, ki je nevarna za javno
nравnost.

Grozen čin divjih lovcev.

Na Virtemberškem je napadlo dva-
najst divjih lovcev višjega gozdarja Wei-
demanna. Živemu so odrezali roke in
noge. Lovcev je umrl v groznih bolečinah,
morilci so pobegnili.

Z milijonom pobegnili.

Toulonski bankir je poneveril en mili-
on frankov in pobegnili.

Slikar uničil slike.

Znani londonski slikar Monet je uni-
čil vse slike, ki jih je slikal zadnje tri leta,
češ, da niso vredne njega.

Sodna razprava proti Eulenburgu.

Eulenburga kmalu prepeljejo v moa-
bitske preiskovalne zapore. Knez se hi-
tro zdravi in je mogoče, da se vrši raz-
prava proti njemu še pred sodnijskimi po-
čitnicami. V zaplenjenih kneževih pismih
so obteževalne stvari tudi proti drugim
osebam, a podrobnosti niso znane. Kne-
ževе politiške korespondence državno
pravdnštvo ni dobilo. Knez jo je deloma
uničil, deloma je na varnem. Eulenburg ne
pove, kje da se nahaja. Ima jo neki kne-
žev zaupnik, ki mu je naročeno, naj uniči
pisma v sili. Med pismi so tudi pisma
nem. cesarja in drugih visokih oseb.

Iz ljubosumnosti zaklal brata. Vče-
raj so našli v neki veži na Dunaju 26let-
nega delavca Karola Siller mrtvega. Kr-
vavel je iz globoke rane na prsih. Siller-
jev brat, njegova žena in nek navzoči de-
lavec so trdili, da se je Siller sam usmrtil.
Brat umorjenega se je pri zaslišanju na
policiji zapletel v protislovja ter končno
priznal, da je Karola Sillerja umoril iz lu-
bosumnosti.

Pisateljica povzdignjena v grofovski
stan. Najznamenitejšo špansko pisateljico,
Emilijo Pardo Bazan, ki je spisala mnogo
romanov, novel in dram, je kralj Alfonz
povzdignil v dedni grofovski stan kot po-
seben dokaz, kako visoko jo ceni, kakor je
rečeno v dekretu.

Telefonska in brzojavna poročila.

DUNAJSKA ŠOLSKA MLADINA CESARJU.

Dunaj, 21. maja. Danes se je dunajska
šolska mladina, — 87.000 dečkov in deklic
— v slavnostnem sprevodu ob najlepšem
vremenu v Schönbrunnu poklonila cesar-
ju. Po slavnostnih igrah so otroci peli ce-
sarsko himno. Cesar je bil vidno ganjen,
stopil je med otroke ter z njimi govoril in
hvalil aranžerje. Cesar je pooblastil žu-
pana dr. Luegerja naj priobči njegovo za-
hvalo.

Dunaj, 21. maja. Cesar je dr. Lueger-
ju dejal: »Otroci so najlepše in najljubkej-
še na svetu. Čim starejši postajam, tem-
bolj ljubim otroke.« Cesar se je vsem za-
hvalil.

SOGLASJE V MINISTRSKEM SVETU.

Dunaj, 21. maja. V današnjem skup-
nem ministrskem svetu se je doseglo so-
glasje glede zvišanja plač častnikom,
zboljšanje hrane moštvu, le termin sklica-
nja delegacij še ni določen.

Dunaj, 21. maja. Častnikom se zvišajo
gaže z nazajšnjo veljavo počenši od jul-
ija, moštvu pa izboljšana hrana. Ogrom se
je zato dovolila koncesija, da se delegaciji
snideta šele septembra.

VSEUČILIŠČA.

Inomost, 21. maja. Rektor je najstro-
žje prepovedal demonstracije in odredil,
da se promocije vrše tajno.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 21. maja. Državna zbornica
razpravlja o nujnem predlogu Rusinov
glede uprave v Galiciji.

STAVKA ZIDARJEV V SPLJETU.

Spljet, 21. maja. Policija namerava iz-
gnati vse tuje stavkioče zidarje, kot da
so brez zaslužka.

VODITELJ OBRTRNEGA SODIŠČA V TRSTU.

Trst, 21. maja. Voditeljem novega
obrtnega sodišča je imenovan sodni tajnik
Otelo Brelich z okrajnega sodišča za civil-
ne stvari. Istodobno je imenovan deželno-
sodnim svetnikom.

ZA SVOBODO HRVATSKEGA VSEUČI- LIŠČA.

Zagreb, 21. maja. V vlogi zaradi di-
sciplinarne preiskave proti prof. Manoj-
loviću je akademski senat pozval vlado
tudi, da čim prej predloži saboru zakon,
s katerim bo vseučiliškim profesorjem v
disciplinarnih stvareh zajamčena neod-
visnost od vlade.

OGRSKI MLINI USTAVIJO DELO.

Budimpešta, 21. maja. Budimpeštan-
ske zveze mlinov se pogajajo, da ogrski
mlini za nekaj časa popolnoma ustavijo
delo, ker je sedaj jako slaba kupčija.

GORA SE PODIRA.

Solnograd, 21. maja. Pri Hesenscheru
se je podrla gora na vas ter porušila ne-
kaj hiš.

ANGLEŠKI KRALJ IN RUSKI CAR.

Peterburg, 21. maja. Sestanek angle-
škega kralja Edvarda z rusko carsko dvo-
ljičo bo v Revalu.

Pomanjkanje teka, motenje v prebavi

se najenostavneje odstranijo z red-
nim vživanjem rogaškega »templjevega
vrelca«. Pri starejših boleznih in kroničnem obo-
lenju te vrste naj se pije močnejši **Styria vrelc**.
1103 4-2

ŽITNE CENE.

Budimpešta 21. maja.

Pšenica za maj	11-06
Pšenica za oktober	9-96
Rž za okt.	8-69
Koruzna za maj	6-50
Oves za okt.	6-70

Efektiv: 15 ceneje.

1261 1-1

Ces. svetnik **Evgon Guttman**
naznanja bolesti poln v svojem in v
imenu vseh sorodnikov, da je njegov
iskreno ljubljeni brat, gospod

Emil Guttman

upravni svetnik v p. c. kr. gozdar-
skega in drž. posestva ravnateljstva
dne 20. t. m. v Gorici preminul.

Pogreb pokojnika se vrši v petek,
22. t. m., ob 1/5. uri popoldne z
ljublanskega južnega kolodvora na
pokopališče k Sv. Križu, kjer se po-
lože zemeljski ostanek v lastnem grobu
k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo daro-
vale v Gorici in v Ljubljani.

Preminulega priporočamo v po-
božen spomin in molitev.

V Ljubljani, 21. maja 1908.

Posebne osmrtnice se ne bodo izdale.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 806-2 m, aerodni tlak 736-0 mm

Dne	Čas opa- sovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura pe Celsij	Vetrovi	Nobe	Padavina v mm
20	9 sveč.	739-7	20-9	sr. jzah.	obl.	0-0
21	7. s jut.	40-3	16-1	sr. jvzh.	jasno	
	2. pop	38-1	26-7	sr. vzjvzh.	del obl.	

Srednja včerašnja temp. 21°0', norm. 14-6'.

1260

Globoko potrtega srca naznanjamo
vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, da je Vsemogočnemu dopadlo
našo iskreno ljubljeno teto, staro teto
in svakinjo, gospo

Rozalijo Škrbinc roj. Okorn
postajenačelnika vdovo

dne 20. maja, prevideno s sv. zakra-
mentni za umirajoče, po mučni boleznii
poklicati k Sebi v boljše življenje.

Pogreb drage pokojnice bo jutri,
22. maja ob 1/4. uri popoldne iz hiše
žalosti, Prule št. 4, na pokopališče k
Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v farni cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, 21. maja 1908.

Žalajoči ostali.

Mala oznanila.

(Vsaka beseda velja 2 vin.)

Službe iščejo:

Rodbinski oče, sedaj brez zaslužka, prosi **nujno vsaj začasno za kako službo**. Vzame vsaktero; več je vseh pisarniških del, kakor tudi vsakovrstnih manipulativnih del. Zmožen je slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Ne straši se nikakega dela. Blagohotne ponudbe pod »Takoje« na upravništvo »Slovenca«, kjer se tudi več poizve.

Mlad trgovski pomočnik mešane stroke, želi vstopiti takoj v kako večjo trgovino v mestu ali na deželi. Naslov pove uprava »Slovenca«. 1 2-1

Proda se:

Proda se malorabljen štirisedežen **brun**, pripraven za hotele in letovišča, po nizki ceni. Več pove upravništvo. 2 3-1

Živnorejcem proda dvamesečnega junčka za pleme in enoletno telico, oba semendolske pasme, živnorejско društvo na lgu. 3 3-1

Stanovanja:

Stanovanje z dvema, oziroma tremi sobami in vsemi pritliklinami v pritličju se išče za avgustov termin. naslov na upravništvo.

Stanovanje

z 2 sobama v I. nadstropju s pritliklinami se **odda v Spodnji Šiški št. 229**, Celovška cesta. Vpraša se istotam. 1259 3-1

Proda se za 3500 kron

zidana hiša in nekaj zemljišča v **Krtini pri Domžalah**. Hiša ima lepo lego ter je pripravna za trgovino, gostilno, kakor tudi za vsako drugo obrt.

Tretjino pogojne cene bi bilo plačati takoj, ostanek pa v letnih obrokih.

Natančneje se poizve pri **dr. Pirou**, odvetniška pisarna v Ljubljani. 1257 24-1

Naznanilo.

Imam na razpolago circa **500 hektov črnega vina istrskega**. Kdor želi dobro kapljico naj se obrne na podpisane; zahtevajo naj se vzorci; posebno krčmarjem na deželi se priporočam. Pošiljatev direktna iz Istre, cene nizke, proda se ne manj nego 10 hektov.

S. H. Škerl

Sv. Ivan pri Trstu.

1157 1

Na prodaj so

1258 4-1

stare cerkvene orglje

v župni cerkvi v Vavtvasi. Iste imajo deset spremenov in še dobro ohranjen meh. Trebalo bi malega popravila in bi bile dobre za kakšno večjo podružnico.

Župni urad v Vavtvasi na Dolenjskem.

Sprejmejo se

ŠIVILJE

za navadno delo v stalno službo. Kje se poizve iz prijaznosti v upravništvu »Slovenca«.

Prednost imajo iste, katere v kakšni prodajalni šivajo, so lepega vedenja okoli 30 let stare. **Plača dobra**. 1262 3-1

32letna gospa

želi mesta v kaki pisarni; ima večletno prakso. Sprejme tudi mesto blagajničarke v kaki trgovini. Prijazne ponudbe pod »Marljivost« na upravo lista. 1241 3-2

Zelo dobro idoča

1053 15-7

gostilna

na jako lepem kraju, kjer je glavni promet, na deželi, se pod zelo ugodnimi pogoji **odda v najem** tistemu, ki bi se pisal Tišler.

Naslov pove upravništvo »Slovenca«.

Prodajalna

z blagom ali brez blaga se zaradi družinskih razmer takoj **odda v najem**. — Pojasnila daje uprava »Slovenca«. 1247 4-2

Pozor! Ugodna prilika!

Proda se iz proste roke

večje posestvo

docela arondirano, ležeče ob kranjsko-štajerski meji na železniški progi Zidani most-Krško, obstoječe iz približno 50 oralov zaraščene gozda (gaber, akacija, hrast, smreka) ter iz 50 oralov lepih travnikov ter nekaj njiv in vinogradov. Redi se lahko do 35 glav živine. K posestvu spada enonadstropna hiša, vodnjak, velik hlev ter kozolec. Okrajna cesta pelja mimo posestva. Obilo sadnega drevja. — **Cena jako ugodna**. — Kaj več se poizve pri gosp. **Franou Simenu-u**, županu v Dolu pri Ljubljani. 1205 5-3

Sukneno in modno blago za moške obleke, — volneno gladko in pisano v vseh barvah za ženske obleke, perilni batist, delen, saten, cefir in kambrik za bluze in krila.

Došlo v veliki izberbi po ugodni ceni.

R. MIKLAUC, Ljubljana
Štirarjeve (Špitalske) ulice 5.

Vzorci na zahtevo poštine prosto. 1060 9

Podružnica
v Spijetu.

Delniške glavnice
11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Štirarjeve ulice šte. 2

priporoča zrebanje glavni dobitak

promese na srečke iz l. 1864, cele à K 22.—, polovice à K 12.—, 1. junija **K 300.000.—**
sprejema **vloge na knjižice** in na **tekoči račun** ter je obrestuje po **4 1/2 %**.

Podružnica
v Celovcu.

1 Rezervni fond
11 K 200.000. 11

Kako bo stal cesarjev spomenik v Ljubljani?

(Dopis iz občinstva.)

V Hribarjevem načrtu za proslavo cesarskega jubileja je tudi odkritje cesarjevega spomenika, ki je določeno na dan 4. oktobra t. l. Prostor, kjer bo stal spomenik je določen, in sicer park pred justično palačo. Da je ta park primeren za kak monument, je gotovo, vprašanje pa je, kako se postavi spomenik v parku, to je na kateri točki in kam bo obrnjen. Sliši se, da bo pomaknjen bolj proti justični palači ter da bo stal v rondöju ob Sodnijski ulici. Tudi to bi bilo. Čuje se pa tudi, da bo spomenik obrnjen s pročeljem proti justičnemu poslopju tako, da bo gledal cesarjev kip na justično fasado. Če bi se to v resnici zgodilo, bila bi nezasišana nepremišljenost, da ne rabimo hujšega izraza, in zopet nova tragikomična epizoda v zgodovini ljubljanskih spomenikov, kot jih je že več. Cesarjev spomenik, ki naj se postavi na rondöju ob Sodnijski ulici v parku pred justično palačo, mora biti obrnjen s pročeljem proti Dalmatinovi ulici, in sicer iz vseh umetniških razlogov, ki sploh v poštev priti morejo. 1. To zahteva vsled tega, ker se postavi na omenjenem rondöju že park sam, oziroma njegova oblika, ker je edino pravilno, da tvori ospredje spomenika daljši del parka, da more gledalec spomenik opazovati tudi od daleč. V nasprotnem slučaju bi bilo pokvarjeno ravnovesje parka ter bi zahtevalo pendant na nasprotnem rondöju, sicer bi park ne imel nikakega ravnotežja. 2. Zahteva spomenik ozadja. Spomenik je dekorativno zamišljen ter bi bila arhitektonično mirna fasada justice kakor nalašč ozadje, ki bi dobro harmoniralo s spomenikom. Če se obrne pročelje spomenika proti sodnijski palači, bo ozadje nezadani prostor ob Dalmatinovih ulicah. Kako bo to izgledalo na fotografiji, kakšna veduta bo to? In če se kedaj zazida svet ob Dalmatinovih ulicah, postavilo se bo tam najbrž več hiš, ki bo imela vsaka drugačno fasado, ki bo najbrž nasprotovala slogu spomenika z mnogimi drobnarijami, kot je že v Ljubljani navada. 3. Park nekoliko viši. Ker je park ob Sodnijski ulici nekaj višji ter se dviguje Miklošičeva cesta proti Predilnim ulicam, videti bo spomenik kot v dolini, če bo gledalec prišel s kolodvora, če se obrne s pročeljem proti Dalmatinovim ulicam. In to je edino pravilno. 4. Naravni dohod v park je po Miklošičevi cesti od Marijinega trga, ne pa nasprotno, ker se Miklošičeva cesta izteka v Predilne ulice ter ni odprt prehod na Cesto na južni kolodvor in tvori vsled tega zagato. Potrebno je torej, da vidi gledalec, ki pride od »Uniona«, spomenik enač, ne pa od odzad. Pri postavljanju spomenika naj se torej upošteva estetika in pamet, ne odločujejo naj niti kaprice niti čisto iz zraka vzete teorije posameznikov, kakor so se pri Prešernu.

Državni zbor.

Dunaj, 20. majnika.

Današnja seja je bila primeroma z včerajšnjo še precej mirna. Le popoldne so bili veliki nemiri med Rusini in Poljaki. Na galeriji so bili zbrani rusinski dijaki. Preskrbeli so zato vse za varnost. Razprava se je vlekla v znaku umora rajnega gališkega namestnika. Mladorusin Ceglinski utemeljuje svoj nujni predlog z ozirom na napake gališke uprave. Naglašja, da se njegova stranka ne zavzema za nasilstva. Če se je pripetilo velikansko prekoračenje pravnega reda, je bil za to tudi velikanski vzrok. Govornik govori tri ure o napakah gališke uprave. Odgovarja mu načelnik »Poljskega kola« Glabinski, ki očita predgovorniku, da je zavijal. Sedanjji trenutek je zelo resen. Rusini so razburjeni zaradi umora. Še bolj jih bo razburila gališka razprava. Naglašja, da ne zatirajo Rusinov. Poljaki se ne puste pregnati iz Galicije in ne trpe, da še nadalje porušujejo kmečko prebivalstvo. Rusinski socialni demokrat opisuje zatiranje rusinskih kmetov po Poljaki. Siczynski je umor je povzročil obup ljudstva, ki mu je zaprta vsaka postavna pot.

Burni prizori.

Starorusin Hlibowizki naglašja, da je potrebna gališka uprava prenosov. Mladorusinom očita nasilstva proti Starorusinom ob zadnjih državnozbornih volitvah. Zanikuje, da podpira njegova stranka Poljake in Ruse proti Mladorusinom. Zdej nastanejo veliki kravali. Radikalni Rusin Baczynski: »To ni res!« — Hlibowizki: »Pridite k meni, da govorim zasebno z vami. Pridite pa brez revolverja!« — Baczynski: »Pes se nabije s palico in ne z

revolverjem.« — Hlibowizki: »Nasproti vam sem rad pes.« — Baczynski: »Ostanite še nadalje pes.« — Ropot in medklici. Tudi med nadaljnjim govorom Hlibowizkega se neprestano prepirajo Mlado- in Starorusini, Markow in Staruch se pričkata. Staruch grozi. Po govoru Hlibowizkega Poljaki ostentativno ploskajo. Pomagajo jim Jugoslovani. Rusini kličejo pñuj. Notranji minister Bienerth naglašja, da vlada vedno dela na to, da odpravi znane ji napake. Novi gališki namestnik delo popolnoma nestransko. Minister svari pred hujškanjem. Mladorusin Dniestranskyj očita Starorusinom, da so v službi Poljakov za uničenje ukrajinskih dijakov. Nato se zaključí razprava. Za glavna govornika se izvolita Daszynski pro in grof Dzieduszycki kontra.

Prihodnja seja jutri ob 12. uri popoldne.

Železniški odsek.

V železniškem odseku je poročal poslanec Ausobsky o načrtu proge Gleisdorf-Hartberg. Nujno je potrebna druga železniška zveza med Gradcom in Dunajem. Schoiswohl poroča o nadaljevanju Wechsell - železnice. Mastalka izjavi, da nasprotuje predlogu, ker so glasovali štajerski poslanci proti vodnim cestam. Govornik se zavzema za poddržavljenje železnic. Sekčni načelnik Weber izjavi, da so končana pogajanja s češko Severno železnico.

Brambeni odsek.

Brambeni odsek razpravlja danes o izpremembi brambene postave. Načelnik poslanec »Slovenskega kluba« Pogačnik poroča, da je povabil k seji ministrskega predsednika, da pojasni, kako stoji vprašanje o izpremembi brambene postave. — Ministrski predsednik pravi, da omejuje kompetenco državnega zbora o vojaški dolžnosti določila postave o skupnih zadevah. Brambena postava se zamore zato izpremeniti le sporazumno z vojno upravo in z obema vladama. Vojno ministrstvo je izdelalo načrt o izpremembi postave. Vsi vladni člani so dobili načrt po brambovskem ministrstvu. Koncem leta 1904 so se vršila v vojnem ministrstvu posvetovanja, ki so se jih udeležili zastopniki obeh brambovskih ministrstev. Več ogrskih želja je ostalo nerešenih. Zaradi znanih političkih dogodkov so zastala pogajanja. Vlada ve, da se po dveletni službeni dobi zvišajo ljudska bremena. Strinja se pa z dveletno vojaško dobo in ne bo zamudila ugodnega trenutka za nadaljna pogajanja. Schuhmeier in Steiner izjavljata, da Beckova izvajanja niso povoljna. Vlada bi morala že prej označiti svoje stališče. Ker je Beck zadržan po drugih konferencah, se sklene konec seje. Konstituirati se na to pododsek za preskrbo moštva, ki postane v vojaški službi nesposobno za zaslužek. Za načelnika je izvoljen poslanec Pogačnik.

Narodno-gospodarski odsek

je razpravljal o vladnem načrtu z ozirom na razširjenje postave o nezdodah in o bolniškem zavarovanju. Notranji minister Bienerth naglašja, da namerava sedanja predloga prisilno uvedbo plačilnih listin z ozirom na zavarovanje proti nezdodam. Dasi vlada polaga vso važnost na uresničenje na obširno reformo delavskega zavarovanja, hoče nujno od pomoči še prej, kjer je to potrebno. Po daljši razpravi so odobrili §§ 1. in 2.

Davčni odsek

je rešil postavo o davku na avtomobile. Za poročevalca je izvoljen poslanec Silberer.

Konferenca klubovih načelnikov.

Jutri popoldne sklicuje dr. Weiskirchner sejo klubovih načelnikov. Gre se za vzporedne zbornične seje.

Stranke.

Nemška agrarna stranka je izvolila za prvega načelnika poslanca Damma, za drugega pa poslanca Waldnerja, za zapisničarja pa poslanca Jesserja in Schilderja. Dr. Waldner je predložil načrt oklica za Peschkov spomenik. Poslanec Schreiner je za to daroval takoj 500 kron. Krščanski socialci izjavljajo, da so neresnična poročila, da kandidira stranka za naučnega ministra sekčnega načelnika Hussareka.

Proti deputacijam

nastopi jutri poslanec Mühlwörl. Vedno bolj se namreč dogaja, da dohajajo v zbornico velike deputacije.

Delegacije.

V gosposki zbornici se zavzemajo za nove delegacijske volitve. Krščanski socialci zahtevajo, naj vlada izpolni svoje obljube. Delegacija naj se skliče junija in naj reši svoje delo poleti.

Hrvaška.

Poslanec dr. Medaković o položaju.

Sotrudnik »Budapesti Hirlapa« se je razgovarjal s predsednikom hrvaške državnozbornske delegacije, ki se je izjavil tako-le: Bilo bi docela odveč, ako bi še nas kdo govoril in proračunski debati. Mogli bi v najboljšem slučaju naznanjati svoje pritožbe, toda baron Rauch govori namesto nas z mnogo večjim uspehom. Vsak njegov korak ozlovolji hrvaško javno mnenje mnogo bolj, nego bi to zamogli storiti naši najdaljši govori. Na ta način drži baron Rauch skupaj mnogo bolje od nas. Opažamo pa, da je tudi mnogo mažarskih politikov, ki ne le da želijo mir, ampak so tudi pripravljeni dejansko delati na to, da se mir doseže. Uspeh pa se da doseči le, ako ogrska vlada sama vzame v roke akcijo za pomirjenje. Dosedaj vlada v tem smislu ni storila niti koraka. Ogrska vlada se mora začeti pogajati s hrvaško-srbsko koalicijo, sicer ostane vsa akcija za mir brezuspešna.

Z zagrebškega vseučilišča.

Akademski senat je dal v vestibulu univerze nabiti razglas, ki naznanja, da se nadaljuje prekinjeni poletni semester ter da bodo vpisi trajali do 27. t. m. Senat izjavlja, da je storil odločne korake v varstvo samouprave vseučilišča, da se je zlasti vsled soglasnega sklepa profesorskih kolegijev vseh fakultet obrnil s spomenikama z dne 10., oziroma 13. t. m. do vlade, da bi ista profesorja Šturmina reaktivirala, disciplinarno preiskavo proti prof. Manojloviću pa izročila akademskemu senatu, ki je v to edino pristojen. Akademске oblasti — tako pravi razglas nadalje — se zavedajo svojih dolžnosti ter ne morejo podpirati prizadevanj, merečih na to, da bi se rušilo akademsko neodvisnost, pa naj pridejo ta prizadevanja s kateresibodi strani. Akademski senat se torej nada, da bo akademska mladina vzdrževala akademsko disciplino. — Na razglasu je podpisal kot prorektor dr. Ante Bauer, iz česar sledi, da isti ni odložil svoje časti, kakor so listi poročali.

Dijaštvo je sklenilo, da ne bo v nobenem slučaju z nasilnimi sredstvi branilo, če bi se kdo hotel inkskribirati. Včerajšnji, prvi dan inkskribiranja, je potekel docela mirno. Vpisal se je, kakor javlja graška »Tagespost«, samo en dijak. Na trgu pred vseučiliščem je bilo opaziti mnogo redarjev in detektivov.

Demonstracija proti škofu Belopotoczke-mu v Osjeku.

»Narodna Obrana« piše, da se duhovščina ni udeležila banketa, ki ga je posadno poveljništvo priredilo vojnemu vikarju dr. Kolomanu Belopotoczke-mu o priliki njegove kanonične vizitacije v Osjeku. Razlog je pripisati graji, ki jo je vojni vikar izrekel pri sprejemu hrvaške duhovščine na njen naslov, češ, da se mu zdi, da preveč politizira in da je tej okolnosti pripisati, da še do danes ni imenovan naslednik škofu Strossmayerju. Govornik duhovščine, župnik Firinger je odgovoril, da hrvaška duhovščina politikuje le toliko kolikor je to potrebno v dotiki z ljudstvom, ki mu je najbližji prijatelj in svetovalec. Duhovščina je bila vsled govora škofovega razžaljena in je izostala od banketa. — Zanimivo je, da je dr. Belopotoczky pri tej priliki izjavil, da se mu je že dvakrat ponudilo djakovsko škofovsko mesto, da ga pa zaradi starosti in ker na zna hrvatski, ni hotel sprejeti. Nato mu je župnik Firinger odgovoril, da bi bila duhovščina djakovške škofije z vsakim tujim škofom nezadovoljna, ter ga prosil, naj zastavi svoj vpliv, da dr. Voršak postane pravi škof v Djakovu. — Osječani so vojni vikarju zamerili, ker je nekega duhovnika pri dohodu na kolodvoru nagovoril madžarski.

Pl. Rakodczay na obzorju?

Te dni je dr. pl. Rakodczay konferiral z dr. Šumanovićem, dr. Kriškovićem in Chavrakom. Iz tega se sklepa, da bivši ban izteguje tipalnice, kako bi se ga zopet sprejelo kot bana. To sondiranje da se vrši po nalogu z Dunaja in iz Budimpešte, kjer da je baron Rauch svojo vlogo odigral.

Vprašanje hrvaškega učiteljsišča v Kastvu rešeno.

Finančno ministrstvo je postavilo v proračun 100.000 kron za gradnjo novega učiteljsišča v Kastvu. Skupni stroški, z opravo vred, bodo znašali 135.000 kron. Stavbišče bo dala občina brezplačno. — Novo poslopje še ne bo gotovo do prihodnjega šolskega leta. Vseeno se prenese v polovici septembra t. l. tudi 3. in 4. razred iz Kopa v Kastav. Dva razreda in pripravnico nastanijo začasno v »Narodnem domu«, dva druga tečaja pa v ljudski šoli.

V Kastav pride še profesor Nazor iz Kopa, šolski nadzornik Pfybil iz Krka, in morda še katera tretja učna moč. Letos je v I in II. tečaju po 18. dijakov, v pripravnici pa 21.

AVSTRO-OGRSKA.

Cesarjev jubilej.

Dvorni krogi zatrjujejo, da obišče cesar med 15. in 20. junijem praško razstavo. Slavnosti in oficialni sprejemi ob tej priliki odpadejo. Znano še ni, kdo dobi jubilejske spominke svetinje. Najbrže jih dobe le aktivni častniki, vojniki in državni uradniki. Generali se zelo priglašajo za poklonitev cesarju. Zastopani bodo malone vsi aktivni in neaktivni generali. Zaradi velikega števila priglašanih generalov, še ni določeno, v kateri dvorani se poklonijo generali cesarju. Generali se poklonijo vladarju 30. t. m. Nadvojvoda Franc Ferdinand nagovori cesarja. Poklonstvu sledi gala pojedina. Ob poklonitvi polkov, katerih imejitelj je cesar od leta 1848., nagovori cesarja polkovnik Fischer, poveljnik 1. dragonskega polka. Polkovne deputacije se tudi udeležijo gala pojedine. Zvečer je slavnostna predstava v dvorni operi.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Zbornica razpravlja o proračunu naučnega ministrstva. Minister Apponyi izjavi, da predloži čez nekaj dni zakonski načrt o brezplačnem ljudskošolskem pouku.

Ogrski ministri.

Cesar je zaslial 20. t. m. popoldne Andrassyja. Avdijenca je trajal pet četrt ur. Pred avdijenco je konferiral Andrassy z Aehrenthalom. Ogrski notranji minister je bil zelo zadovoljen z avdijenco. Cesar je bil dobre volje in zelo ljubezven. Poročal je cesarju o tekočih poslih, o volivni preosnovi in o fuziji strank. Po avdijenci se je peljal Andrassy k Aehrenthalu, kjer je dejeuniral. Košut nekoliko boleha, a bolehnost ni nevarna. Na Dunaj je odpotoval ministrski predsednik Wekerle, da se udeleži skupnega ministrskega sveta.

Zaprtil socialno-demokratski časnikar.

Zaprtili so na Češkem urednika socialista »Naša Obrana«, Pelca, zaradi podlistka, v katerem je našlo državno pravdnštvo hudodelstvo razžaljenja Veličanstva. Pelca so izročili pribramskemu okrajnemu sodišču in se odda od tu praškemu deželnemu sodišču.

Praške demonstracije.

Zvečer 19. t. m. je poizkusilo demonstrirati na Vaclawovem trgu približno 400 oseb. Policija je razkropila demonstrante. V Marijini ulici so obmetavali demonstranti s kamni nemške turnarje in pobili več šip. Policist je ustrelil. Čehi so pretepli tudi dva »burša«, ki sta zbežala. Prijeli so 35 demonstrantov, ki so imeli v žepih kamne. Ranjen je bil klepar Swoboda po strelu iz policijskega revolverja.

O demonstracijah čeških socialistov dne 18. t. m. v Pragi se še poroča: Po shdu (gl. brzojavno poroč. v predvčerajšnjem »Slovencu«!) so šli zborovalci, med njimi dr. Baxa in Klofač, pred poslopje poštnega ravnateljstva, kjer so peli, žvižgali in klicali »Hanba poštnemu ravnatelju!« Množica se je podala nato pred novo nemško gledališče. Med potjo so obmetavali s kamenjem neko nemško družbo. Pri gledališču so pobili veliko okno. Policija je nastopila s sabljami. Demonstranti so pobegnili. S kamni je ranjenih več policistov. Padli so baje tudi trije strelci iz revolverjev. Množica je spremila na kolodvor poslanca Klofača, ki je odpotoval ob pol 10. na Dunaj. Med potjo so bile demonstracije. Klofača je spremljalo končno na kolodvor približno 100 oseb.

Krščanska zmaga na Solnograškem.

V nadomestni volitvi v kmečkem volivnem okraju Tamsweg na Solnograškem je bil izvoljen krščanski poslanec Steinwender.

Tehniki.

združeni v svobodni državnozbornski zvezi so razpravljali o juridiških tečajih za tehnike pri nižjeavstrijskem namestništvu in o delokrogu glavnega nadzorstva avstrijskih železnic.

Povišanje častniških plač.

»Fremdenblatt« piše, da ni nobene zapreke, če se skliče delegacije, predno se reši proračun. Ogrski uradni brzojav poroča, da so izmišljena poročila o krizi skupnega ministrstva. Predsednik avstrijske delegacije dr. pl. Fuchs je izjavil, da hočejo Mažari preprečiti delegacijsko zasedanje v majniku. Avstrijska delegacija se upre takemu postopanju in vztraja na zahtevi, da reši skupna vlada obljubo, ki jo je dala avstrijski delegaciji, naj li že to

dopade ogrski vladi ali ne. Če odgodijo zasedanje delegacij do jeseni, bi morala izvajati avstrijska delegacija skrajne posledice. — V četrtek namerava sklicati Fuchs po skupnem ministrskem zborovanju avstrijske delegate v posvetovanje.

JEZIKOVNO VPRAŠANJE V DALMACIJI.

»Hrvatska korespondenca« je zvedela, da je osrednja vlada že prejela od namestništva v Zadru novi načrt jezikovnega zakona za Dalmacijo.

HARDNU GROZE S SMRTJO.

Harden dobiva vsak dan veliko grozljivih pism iz Nemčije, a tudi iz Italije in drugih dežel. Groze mu s smrtjo, če se s svojimi odkritji ne omeji zgolj na Eulenburga. Mnogo pisem ima podpise znanih oseb.

VELIKOSRBSKA PROPAGANDA V BOSNI.

V banjaluški okolici in v Hercegovini razširjajo na tisoče oklicov, ki hujskajo naravnost na vstajo proti Avstriji. V Kostajnici so bili nabiti po hišah sledeči letaki: Bratje, Srbi! Tudi v Kostajnici se morate prebuditi iz težkih sanj. Pokažimo, da smo složni srbski bratje z močno pestjo in z junaškim srcem v prsih. Zato dol ž njim, ki ni Srb! Zemlja ognjena s srbsko krvjo mora biti srbska in le Srbija. Nato navaja oklic imenoma več vaščanov in jim grozi, da jih pobijejo, če se ne posrbijo. Sokači, izpametujte se. Bodimo združeni srbski bratje v združeni Srbiji z geslom: »Živila Srbija! Živio kraj Peter! Že plapolja srbska zastava. Pojavov, da hočejo Srbi povzročiti v Bosni in Hercegovini vstajo proti naši monarhiji, je vedno več.

BAR NE BO PRESTOLNICA.

Črnogorski uradni »Glas Crnogorca« dementira vest, da bi bilo novoustanovljeno mesto Bar namenjeno za prestolnico. Bar bo le trgovsko in industrijsko mesto ter svobodna luka.

AMERIŠKO ATLANSKO BRODOVJE.

Mornariški odsek je izdelal načrte atlantskega brodovja, ki se še pomnoži, ko dokonča svojo pot okolu sveta brodovje, ki križari zdaj v Tihem morju. Atlantsko brodovje bo imelo tri linijske ladje, ki pripadajo najmodernejšim ladjam ameriške mornarice, dve oklopni križarici, tri križarice, dve topničarki in dve ogledovalni križarici.

Iz naših kopališč

Toplice na Dol.

Lastovke so priletele in veselo čvrčajo švigajo mimo lišnih vogalov, podov in kozolcev. Prišli so pa ž njimi tudi prvi kopališki gostje, davno zaželjeni, željno pričakovani. A malo jih je, in če ne bo število v poznejših mesecih znatno naraščalo, se nam ne obeta posebno živahna sezona. Prvi gostje vedno napolnijo c. kr. kasarno, bolni vojaki. Nadzorstvo ima letos nadpomočnik Brankovich, zdravstveno oskrbo štabni zdravnik Weissenstein.

Eden najbolj zvestih obiskovalcev tukajšnjih kopeli je podpolkovnik g. Milavec, ki si privošči v teku sezone — seveda s presledki — do sto kopeli ter prekosi glede števila celo domačega župnika. Koplje se odvetnik dr. Slanc, ki mu bo zdravilna toplica pobrala zadnje sledove prestane nevarne bolezni. Vrlo ugaja kopanje trgovcu Schullerju iz Beljaka in nadučitelju Lunačku iz Št. Ruperta.

Topličarjev nižjih stanov je že precej iz raznih krajev, pa to je le peščica v primeri z ogromnim številom stanovanj, ki so na razpolago.

Godba bo letos nenavadno dobro zastavljena; najboljši glasbeniki novomeški bodo sodelovali in občinstvo se bo naslajalo nad ubranimi zvoki sedmorice umetnikov. Za svečanost cesarjevega jubileja je izvoljen poseben odsek. V cerkvi je orglarski mojster Mayer orglje izvrstno popravil, uglašil in dodal milodoneč register »Gamba«. Pevska zbor, moški in ženski, sta pod vodstvom gospoda organista Kavčiča tako izvežbana, da bi delala čast tudi kakim mestni cerkvi. Gospod Kavčič je tudi fotograf in izdeluje prav fine slike, njegove najnovejše razglednice z raznimi prizori in skupinami iz Toplic in okolice splošno ugajajo.

Masér Mežik, ki je bil čez zimo v Ljubljani, bo za časa sezone gostom na razpolago. On je krepak mož, izurjen v masaži in je vsakdo zadovoljen z uspehi,

ki se dosežejo s kopanjem v zvezi z masažo. Mežik je lani zvršil tisoč masaž.

Potemtakem je pač pričakovati, da nam ostanejo zvesti vsi stari obiskovalci brez izjeme in da se jim pridruži mnogo novincev, ki jim je prehlajenje zaneslo v ude nadležnega gosta revmatizem ali celo protin. Tega sitneža je mogoče stalno odpraviti edinole v dolenskih Toplicah. — Kdor ne verjame, naj blagovoli priti in poskusiti. Zadnje dni je došel sodni svetnik pl. Langer, nadpomočnik Svetek, gđ. Parma iz Metlike. Svoj prihod je naznanil admiral Minuttillo in mnogo Ljubljancev. Vreme je krasno in narava v bajno pestri pomladni obleki. Topličarji so očarani od oživljajočih sprehodov v okolici, obraščeni z gozdi vsakovrstnega drevja. V par minutah od kopališča si v parku, kjer te objame senca košatih dreves, bukev in smrek, tako orjaških, da jih nisi morda videl v življenju. Nobeno kopališče nima gozdov tako blizu in v tej obilici, kot naše Toplice.

Izpred sodišča.

Cigani »poštenjakoviči«. Tolpa petih ciganov in ciganic, in sicer: Edmund, Susana in Ana Reichard, Jože Rak in Anton Kari, z več ciganskimi otroci, pritepla se je na Notranjsko, kjer so z vsiljivim beračenjem in raznimi tatvinami zaznamovali svojo pot. Dne 4. aprila t. l. okolu pol 3. uri zjutraj je na Blokah lajanje domačega psa zbudilo trgovčevega sina Jožefa Vesela. Stopil je k oknu in zapazil, da so hoteli trije moški v trgovino vlomiti. Na njegov klic, kdo da je, so tatje zbežali. Odstranili so bili železno omrežje pri oknu, in da niso bili prepodeni, izplačal bi se jim vlom, drugo jutro so jo krenili skozi hosto po nenavadni poti, kjer jih je opazoval priča Janez Modic. Cigani so imeli svoje vloge tako razdeljene, da so možakarji delovali pri vlomih, med tem ko so ženske izvrševale lažje tatvine in beračile. Dokazano jim je bilo pet izvršenih in dvojne poskušanih tatvin. Na zatožni klopi bila jih je sama nedolžnost; o ničemur niso hoteli ničesar vedeti, najmanj pa o kaki tatvini. Sodniki so bili pa drugega mnenja ter so obsodili Jožefa Raka in Ano Reichard na 7 mesecev, Edmunda Reicharda in Antona Karija vsacega na 6 mesecev in Susano Reichard na 4 mesece težke ječe.

Nevaren sunek. Janez Stare, posestniški sin v Predosljah, prepiral se je v Mubijevi prodajalni z navzočimi fanti. Mimoidoči Jakob Čimzar hotel jih je pomiriti, a v svoji togoti sunil ga je Stare z nožem s tako silo v prsa, da mu je predrl obleko in prsne ograde. Obdolženec svoj čin priznava. Za kazen se mu je prisodilo eno leto težke ječe.

Sodnega sluga ni varal. Škofjeloški sodni sluga je imel pri posestniku Šimnu Oblaku v Št. Andreju večkrat opraviti v rubežnih stvareh. Ni torej čuda, če ga je Oblak pisano gledal. Enaki posel je moral dne 3. aprila zopet izvršiti; ker se je pa obdolženca bal, vzel je s seboj orožnika za asistenco. Na poziv, naj gre ž njim v hlev, se mu je Oblak prav robato odrezal, pri tem pa kričal, da ga je sodnija že za mnogo ogoljufala. Ko sta sluga in orožnik odhajala, zapretel je Oblak slugi, da ga ustrelji, če še enkrat pride. Pokoril se bodo Oblak za ta dejanja tri mesece v ječi.

Oj ta nesrečni lišp. Angela Šporar, 17 let stara dekle, je služilo pri gostilničarki Frančiški Nesman v Židovskih ulicah. Tu je nekoč videla v nezaklenjeni omari zlate uhane, vredne 30 kron. Kakor sama priznava, vzela jih je zaradi tega, ker so ji ugajali. Kmalu nato jih je pa prodala neki služkinji v zavodu sv. Klare. Sedela bo za to lahkomišljenost šest tednov v ječi.

Tatvina na paši. Vže kaznovani delavec Franče Rak, po domačeh Gamzel, iz Zagorja, je s paše v »Gojzdu« zmaknil dve ovci, last Mihe Sušnika, vredni 55 kron. Gnal ju je na semenj v Domžale, a je med potjo dobil kupca, kateremu je ovce prodal za 34 kron. Vse to sam priznava. Naložili so mu za kazen 7 mesecev težke ječe.

Nepošteni trgovski potovalec. Edvard Maks Heim iz Plauen na Nemškem je tekom letošnjega leta, ko je potoval za tvrdko Buchhauer & Fischer po Saksonskem, si pridržal 847-32 mark, katere je inkasiral od raznih strank. Heim, ki ničesar ne taji, je bil na tri mesece ječe obsojen, potem se bo pa izgnal iz Avstrije.

Radi preselitve se prodaja tako pod jako ugodnimi pogoji dobro idoča **modna trgovina** s predtiskarjijo, galanterijskim in parfumerijskim blagom ter kirurškimi in drugimi predmeti na najbolj obljudenem kraju v **Ljubljani**. Naslov pove uprava 'Slovenca'. 1212 4-3

Malo stanovanje v mestu

z dvema sobama in pritlikinami v novi hiši z vodom se odda s 1. junijem eventualno pozneje. Vprašati v **Ilirskih ulicah št. 22**, prvo nadstropje, stanovanje št. 7. 1219 3-3

Zahtevajte zastoj

Is franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 300 slikami vseh vrst mikcinastih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, godbenega orodja, teklekne in usnjatega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura	...	K 3--
čvrst. izvir. »Roskopf« pat. ura	...	5--
režir. »Adler Roskopf« nikel remont. s sldro	...	7--
Goldin rem. ura »Luna«, koleje z dvojnimi plaščem	...	8 50
srebr. rem. ura »Gloria«	...	8 40
»dvojni plašč«	...	12 50
»oklep. verižica z rločke na pero in knrah. 15 gr. teška	...	2 90
ura s klobučico K 8 50, budilka K 2 50, klobučjaka ura K 3--	...	10 50
švicarske ura K 2 00	...	

Za vsako uro želeno plačevati!

Nikol rbiho! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure Hansa Konekd, 1. ul. št. 22, v prvem sotožniku v Mostu (Brux) 654 Čisto. 2318 1-4

Lekarna, Pri zlatem orlu

Mr. Ph. Mardetschlaeger, kemik v Ljubljani Jurčičev trg — Pri čevljarskem mostu

Najboljša domača sredstva za domačo lekarno so:

Dunajske železčne kapljice, kreč utešujoče, slast zbujajoče, vetrove odganjajoče. Steklenica 20 v, 6 steklen. 1 K. Odvajalne kroglice (posrebrene), železce in črevesje čisteče. Škatlica 70 v, 6 škatlj. 3 K.

Prasek proti kašlju in Zeliščni sok proti kašlju, kašel utešujoča, 1 steklenica 1 K, 6 steklenic 5 K. China-železnata malaga dá kri in moč oslabelem osebam. 1 steklenica 2 K, 6 steklenic 10 K. Železnate kroglice s čokolado, za malokrvne in blede ženske in dekleta. Fluid, vrbalno sredstvo, proti revmatizmu in protinu. Steklenica 1 K, 6 steklenic 5 K.

Vsa živinozdravila in živinoredilna sredstva, — živinski in prašičji redilni prašek itd.

»Ada« preparati (ime oblastv. zavarovano) so najuspešn. uporabljivi: Ada-milo in crme povzročijo najlepšo polt; Adazobna esenca in Adazobni prašek, najlepše zobovje; Ada-lasna voda in pomada, rast las; — nikake izgube las. — Vsa komad »Ada« preparatov velja 1 K.

Vsa navedena sredstva pripravijo se edino le v nad 300 let obstoječi lekarni »Pri zlatem orlu« v Ljubljani, Jurčičev trg v mestu, nasproti železnemu (čevljarskemu mostu) in razpošiljajo vsepovsod slehri dan po pošti.

Najboljša domača sredstva za domačo lekarno so: 1124 5

A 127/8

4

Oklic.

1252 3

V zapuščinski zadevi g. Ivana Jeglič se na predlog dednih udeležencev dovoljuje prostovoljna sodna javna prodaja v zapuščino spadajočih premičnin in sicer prodajalniške oprave, špecerijskega blaga, vinske posode, starih vozov nahajajočih se na Selu pri Žerovnici.

V to svrhu se določa narok na lice mesta na Selu pri Žerovnici št. 16 na dan

25. maja 1908 ob 9 uri popoldne.

C. kr. okrajna sodnija v Radovljici odd. I.

dne 11. maja 1908.

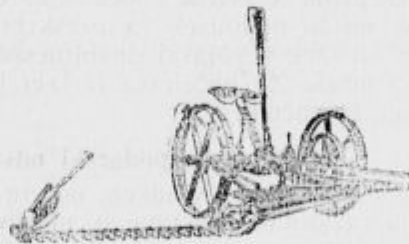
Moderna svilena krila

iz žumče svile, dalja krila iz lustra, klota in batista. Predpagniki za dame, deklice in otroke vedno in najučelji zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prežernove ulice šte. 7.

766 7 d

Poslano.

Podpisani imam čast naznaniti slavnemu občinstvu, da so **kosilni stroji** z imenom »Deering« iz Čikage po mnogih preizkusih za kmetovalca najfinejši, najbolj priročni in brez konkurence, kar lahko izjavljam vsled lastnega prepričanja.

Priporočam torej vsem posestnikom, zahtevajte edino le »Deering« kosilne stroje, ki so sicer v ceni nekoliko višji, zato pa najboljši izmed strojev te vrste. — Za priporočilo mi bode vsakdo hvaležen.

Zalogo teh strojev ima edino le tvrdka:

Fr. Štupica v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1, Valvazorjev trg šte. 6. :

Vinko Ogorelc, Škofeljca, veleposestnik.

1209 3

Pozor

1049 30-13

p. n. gosp. gostilničarji, zasebniki!

Vinska trgovina Alojzija Zajca v Spod. Šiški pri Ljubljani

ima v zalogi najboljša in jamčeno **pristna vina** iz najslavnejših vinskih gor, kakor: dolenski cviček iz Gadove peči in iz Drenove, bizeljec, sromeljčan in druga štajerska vina, hrvaško, istrsko in goriško vino.

Cena zmerna; postrežba solidna in točna; uzorci na razpolago!

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

— priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: »Salvator« (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

— pošiljate na dom sprejema restavracija »Narodnega Doma« g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)